

Jaarverslag HZPC Holding 2019/20

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Directieverslag

1. Bericht van Gerard Backx	4
1.1 Bericht van Gerard Backx	5
2. Leeswijzer	7
2.1 Reis door de keten	8
2.2 Medewerker in beeld	9
3. HZPC keeps you growing	10
3.1 Keeps you growing	11
3.2 Medewerker in beeld	14
4. Veredelen	16
4.1 De basis	17
4.2 Medewerker in beeld	23
5. Telen	25
5.1 Optimaal resultaat	26
5.2 Teler in beeld	30
6. Distributie	32
6.1 Een wereld van verschil	33
6.2 Medewerker in beeld	35
7. Klant	37
7.1 Groeikansen	38
7.2 Medewerker in beeld	41
8. Consument	43
8.1 Innovatie voorop	44
8.2 Medewerker in beeld	46
9. Compliance	48
9.1 Corporate governance & personalia	49
9.2 Personalia managementstructuur per 30 juni 2020	50
9.3 Risicobeheersing	53
9.4 Resultaten, investeringen, financiering	57
9.5 Certificaat van aandeel	58

Verslag van de Raad van Commissarissen

10. Verslag van Raad van Commissarissen	60
10.1 In gesprek met Meerten Ubbens	61

Jaarrekening

11. Jaarrekening HZPC Holding	64
11.1 Geconsolideerde balans	65
11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening	67
11.3 Geconsolideerde kasstroomoverzicht	68
11.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2019/2020	69
Algemene grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening	70

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Grondslagen voor waardering activa en passiva	77
Opbrengstverantwoording	82
11.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	86
11.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	93
11.7 Enkelvoudige balans	96
11.8 Enkelvoudige winst- en verliesrekening	98
11.9 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	99
11.10 Toelichting op de enkelvoudige balans	100

Overige gegevens

12. Overige gegevens	105
12.1 Overige gegevens	106

A photograph of a middle-aged man with grey hair, wearing a dark suit, light blue shirt, and a striped tie. He is smiling and looking down at his hands, which are gently holding a green leafy plant. The background is a blurred greenhouse with rows of similar plants.

Bericht van Gerard Backx

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1888428/20W00172849GRN d.d.

1 oktober 2020

(niet) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

1.1 Bericht van Gerard Backx

Het boekjaar 2019-2020 is er één om niet snel te vergeten. Het jaar 2020 zal de geschiedenisboeken ingaan als het jaar van Covid-19, oftewel het coronavirus. Wat begon met een besmettingshaard in het Chinese Wuhan, werd een wereldwijde pandemie.

Iedereen heeft met de coronacrisis te maken, ook wij als HZPC. De invloed op het resultaat van 2019-2020 is voor ons als HZPC te overzien. Toen medio maart in veel landen de lockdown werd ingesteld, was de verkoop van ons pootgoed al voor een groot deel afgerond. De distributie vroeg wel extra aandacht. Door invoerbepkeringen in veel landen en een gebrek aan containers was het lastig om het pootgoed naar alle landen van bestemming te krijgen. Gelukkig vormde het transport van voedsel, en daarmee ook pootaardappelen, een uitzondering op veel belemmeringen.

De lockdown had een grote impact op de foodservice en daarmee ook op de afzet van fritesaardappelen. Fritesfabrikanten bleven met een grote voorraad zitten. Dat leidde tot annulering van pootgoedorders voor de teelt van de oogst van 2020. De afzet van de fritesaardappelen neemt de komende tijd wel weer toe, maar het duurt nog een tijd voordat we weer op het niveau van 2019 zitten.

De komende twee tot vier jaar krijgen we naar verwachting te maken met een wereldwijde economische recessie. Deze recessie zal sterker voelbaar zijn in landen die minder welvaart kennen. Deze landen voelen de gevolgen van de verwachte daling in het aantal toeristen die hen bezoeken en/of een daling van de export. Hierdoor kunnen ze komende jaren mogelijk niet dezelfde hoeveelheid pootaardappelen afnemen als voorgaande jaren; ondanks dat de vraag naar gezond voedsel natuurlijk hetzelfde blijft. We kunnen alleen maar hopen dat de economie zich snel herstelt en doen er alles aan om ons steentje hieraan bij te dragen.

Een goed aardappeljaar

Los van de coronacrisis kunnen we terugkijken op een goed aardappeljaar. Het aardappelseizoen begon moeizaam. Door de hoge virusdruk duurde het langer voordat we wisten in welke klassen het pootgoed verkocht kon worden. We zijn er trots op dat we – ondanks deze trage start – ons pootgoed uiteindelijk tegen een goede prijs hebben kunnen verkopen. Tot laat in het seizoen zijn er pootaardappelen verscheept.

De vraag vanuit Noord-Afrika en het Midden-Oosten bleef in het begin wat achter, maar dit werd later goedgemaakt en we hebben er goede zaken kunnen doen. In Europa deden de rassen voor de versmarkt het goed. De coronacrisis zorgt voor een toename van de consumptie van verse aardappelen. Deze hele regio is een stabiele markt.

Onze groeiemarkten liggen vooral buiten 'groot Europa'. We zien bijvoorbeeld grote kansen in Azië, zo ook in India. Hier werken we samen in de joint venture Mahindra-HZPC. Hiermee hebben we de mogelijkheid om in dit land ons eigen pootgoed te produceren en te verkopen. Daarnaast is de eerste export naar omringende landen gepland. In Rusland en China investeren we in eigen productielocaties van tissue plants en minitubers, zodat we ook in deze landen vaste voet aan de grond krijgen. In Noord-Amerika zetten we de aardappel letterlijk op de kaart met smaakvolle rassen en innovatieve producten. En in Oost- en Centraal Afrika ontwikkelen we onze hybride aardappelen verder. Zo kunnen we ook in deze landen een bijdrage leveren aan een gezond en duurzaam voedingspatroon.

Zonder telers, geen HZPC

Wij vinden het belangrijk om onze telers een mooie prijs en deskundige begeleiding te bieden. We zijn ervan doordrongen dat we onze leidende positie op de wereldmarkt alleen kunnen behouden met telers die gaan voor uitmuntende kwaliteit. Ook laten we onze telers meeprofiteren van onze internationale groei. Dat doen we onder andere met ons programma Connecting Growers, waarbij meer certificaten in het bezit komen van actieve telers.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Nieuwe uitdagingen

Vooruit kijken is lastig in een tijd van grote onzekerheden en veranderingen. Het coronavirus zorgt voor nieuwe uitdagingen en een nieuwe manier van werken. Thuiswerken was en is de norm en reizen vrijwel niet mogelijk. Hierdoor liep ook het ontwikkelingswerk vertraging op. Onze specialisten konden niet alle proefvelden uitplanten of beoordelen, waardoor een deel van de selectie niet is uitgevoerd. Deze vertraging is niet in geld uit te drukken, maar impact heeft het wel.

De coronacrisis heeft ook benadrukt hoe belangrijk een veilige, duurzame en zekere voedselvoorziening is. Voedselzekerheid voor iedereen, waar ook ter wereld, is onze drive. Deze heeft met de crisis een extra dimensie gekregen.

Graag geef ik een groot compliment aan al onze medewerkers, telers, distributeurs en partners.

Gerard Backx

Keeps you growing

Graag geef ik een groot compliment aan al onze medewerkers, telers, distributeurs en partners. Zij hebben ondanks de beperkingen en onzekerheid alles op alles gezet om onze filosofie ook in tijden van crisis uit te dragen: keeps you growing. In dit jaarverslag maken we een reis door de keten en laten we zien hoe we die groei realiseren.

Veel leesplezier.

Gerard Backx, CEO HZPC
Joure, 1 oktober 2020

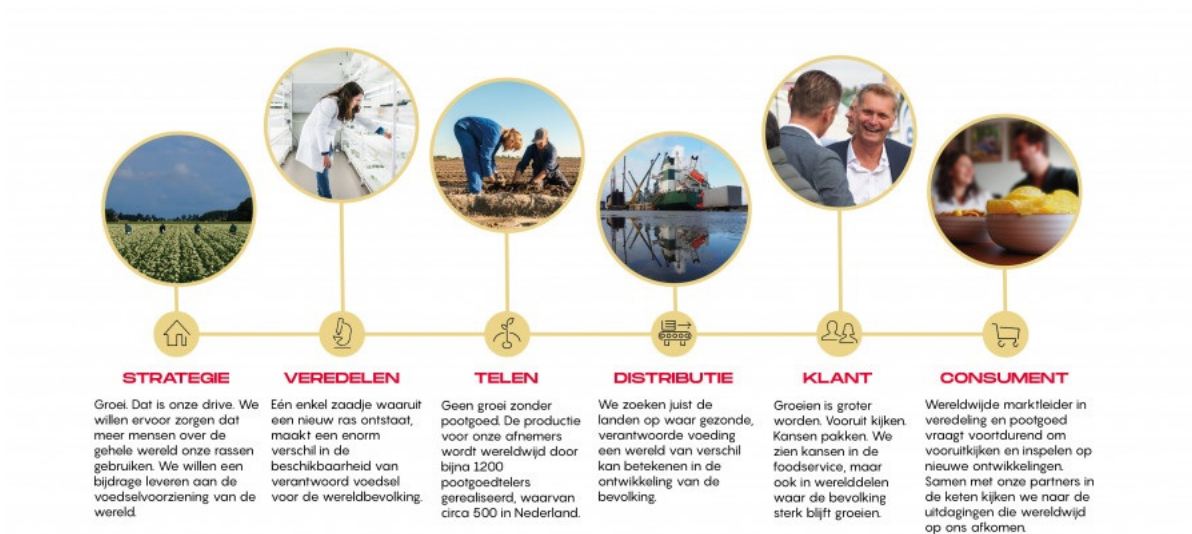
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Leeswijzer

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

2.1 Reis door de keten

2.2 Medewerker in beeld

Jaap Poortinga, productmanager STET en pootgoedteler

Productmanagers zijn verantwoordelijk voor het introduceren van nieuwe rassen en zijn het technische aanspreekpunt voor de klant. In feite zijn wij de schakel tussen de kweker en de verkoper van de poot aardappel; de specifieke wensen van de klant omzetten in een nieuw ras, daar gaat het om.

Als we met een potentieel ras beginnen is het alleen nog maar een nummer van het kweekbedrijf. Als productmanager maak je van een nummer een ras. Het duurt wel enkele jaren voordat dat ras ook daadwerkelijk in de markt kan worden gezet. En je moet kunnen omgaan met teleurstellingen, want je moet in de loop van het proces ook veel weggooien. Maar ik heb liever één goede dan twee of drie middelmatige.

Als teler sta ik aan het begin van de keten en als productmanager spreek ik vervolgens met de klanten aan het eind van de keten. Dat maakt mijn werk best bijzonder.

Jaap Poortinga

Thuis heb ik een akkerbouwbedrijf met 40 hectare pootgoed. Ik heb altijd voor HZPC geteeld en teel nu ook voor STET. Pootgoedteelt luistert nauw. Je stopt iets in de grond waarvan je weet dat het een nieuw leven begint. Dan is het belangrijk dat je met goed uitgangsmateriaal werkt. Als teler sta ik aan het begin van de keten en als productmanager spreek ik vervolgens met de klanten aan het eind van de keten. Dat maakt mijn werk best bijzonder.

Het in de markt zetten van rassen geeft de meeste voldoening. Dat doen we natuurlijk niet alleen. We hebben een modern kweekbedrijf achter ons. Hiermee bespreken we de wensen van de klant. Die wensen moeten vervolgens teelttechnisch wel te realiseren zijn. In teelttechnische proeven zoeken we daarom naar de juiste balans tussen de schakels in de keten. Dat is best wel eens lastig, want soms gooi je ook goede eigenschappen weg. Dat moet je durven; het hele plaatje moet kloppen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

HZPC keeps you growing

HZPC Rood
Document waarin ons rapport
1008420/200/00072040CRAI 0.1
1 oktober 2020
(media betrekking heeft)
HZPC Accountants N.V.

3.1 Keeps you growing

Groei. Dat is onze drive. We willen ervoor zorgen dat meer mensen over de gehele wereld onze rassen gebruiken. Waarom? Omdat we een bijdrage willen leveren aan de voedselvoorziening van de wereld. En omdat we overtuigd zijn dat dit mogelijk is met onze aardappellassen. Hier werken we iedere dag aan, met veel toewijding.

Om die groei te kunnen realiseren, investeren we in de toekomst. We investeren in de markt, techniek en kennisoverdracht. We gaan naar werelddelen en landen waar de aardappel een wereld van verschil kan maken als het gaat om een duurzame en gezonde voedselvoorziening. En dankzij nieuwe veredelings technieken kunnen we sneller en beter inspelen op de gevolgen van klimaatverandering en de toenemende vraag naar voedsel als gevolg van de bevolkingsgroei.

Samen

Groei kunnen we niet alleen realiseren. Daarom werken we samen met onze telers en partners in de keten; we delen kennis en ontwikkelen nieuwe producten en technieken. Daarbij hechten we sterk aan de vier waarden die overal in ons bedrijf te vinden zijn. Medewerkers van HZPC denken in oplossingen en mogelijkheden, niet in problemen en beperkingen. Ze zijn creatief en vindingrijk. Dit uit zich in nieuwe markten en innovatieve technieken, toepassingen en diensten. Eigen kennis en ontwikkeling is daarbij erg belangrijk. Deze versterken we voortdurend dankzij de scholingsmogelijkheden van de HZPC Academy.

Ook onze telers herkennen zich in de vier kernwaarden. Wereldwijd produceren bijna 1.200 telers op ruim 23.000 hectare circa 100 rassen pootaardappelen. Dit resulteerde dit boekjaar (zowel verkoop als licentie) in bijna 900.000 ton pootaardappelen die wereldwijd afzet vond op diverse markten en in verschillende afzetkanalen.

Markt

Over de hele wereld wordt 17,6 miljoen hectare aardappelen geteeld. Onze 900.000 ton pootgoed is goed voor circa 3 procent daarvan. Er is dus nog een wereld te winnen. Ons doel is om het marktaandeel van al onze rassen in de wereld te vergroten. We kijken daarbij naar onze afzet in Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten, maar vooral ook naar nieuwe markten: Azië, Centraal-Afrika en Zuid-Amerika.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Visie en vasthoudendheid

Op het gebied van aardappelveredeling, pootgoedhandel en productconceptontwikkeling is de markt nog lang niet uitgeput. Dat hoort bij ons vak als plantenveredelaar: het vergt tijd, inzet, kennis en geduld. Maar ook visie en vasthoudendheid. En dat heeft ons gebracht waar we nu staan.

Ons verhaal begon meer dan 120 jaar geleden in 1898 met de oprichting van handelshuis Hettema. Een paar decennia later, in 1919, werd coöperatie De ZPC opgericht. ZPC nam STET in 1997 over. Hettema en ZPC fuseerden in 1999 tot HZPC. In de afgelopen twintig jaar groeide HZPC sterk uit tot wereldspeler op het gebied van pootaardappelen met een totale omzet van 361 miljoen euro en locaties in 16 landen.

Innovatie in informatie

Sinds de oprichting van HZPC in 1999 hebben we een stevige groei doorgemaakt. Niet alleen in omzet, maar ook in aantal locaties en werknemers. We willen al deze (internationale) vestigingen, afdelingen en mensen meer met elkaar laten samenwerken door gebruik te maken van één wereldwijd computersysteem. Daarom is de afgelopen jaren gewerkt aan een ERP-systeem, oftewel Enterprise Resource Planningsysteem. Het systeem automatiseert en verbindt bedrijfsprocessen binnen een organisatie. Het is een geïntegreerd computersysteem waarin de planning, productie, financiële en logistieke systemen van alle vestigingen zijn gekoppeld. Er is veel tijd en energie gestoken in een systeem dat voor HZPC is ontwikkeld. Dit ERP-systeem is in juli 2019 in gebruik genomen. Helaas zijn we er, ondanks een goede voorbereiding, niet in geslaagd het systeem goed te laten functioneren. In oktober 2019 is daarom besloten niet door te zetten met het ontwikkelde systeem en het project stop te zetten. We wilden de continuïteit van de onderneming niet in gevaar brengen. Daarnaast moesten we onze telers de service blijven leveren die ze van ons mogen verwachten. Door de stopzetting van het implementatieproject hebben we de geactiveerde kosten ten laste van het resultaat gebracht.

Nu we geleerd hebben van de gemaakte fouten, beginnen we opnieuw. We maken gebruik van de voortschrijdende techniek en deze nemen we waar mogelijk mee in een nieuw ERP-implementatieproject. Het is noodzakelijk om sprongen vooruit te maken op automatisering- en digitaliseringsgebied. Zo blijven we de service richting onze telers en klanten verbeteren.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Zorg voor mens en milieu

Onze drive is groei. Maar niet ten koste van. Bij alles wat we doen kijken we vooruit en zorgen we ervoor dat ook de generatie na ons kan profiteren van onze ambities. We hebben zorg voor het milieu en voor de mensen om ons heen. Duurzaamheid is als een rode draad verweven in ons denken en doen. Zo ontwikkelen we sterke rassen die bestand zijn tegen ziekten en goed groeien onder verschillende omstandigheden. Dat kan een zilt bodem zijn, een tropisch klimaat of juist droogte. Goed voor het milieu betekent voor ons ook dat we kritisch letten op onze transportkilometers en verpakkingsmateriaal. En duurzaam produceren geldt niet alleen voor onszelf, maar ook voor onze partners in de keten. In ons nieuwe duurzaamheidsverslag vertellen we er alles over.

96
landen

16
locaties

1200
telers

23k
hectare

361mln
omzet

100
rassen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

3.2 Medewerker in beeld

Petra Kool | HR Business Partner

Petra Kool | HR Business Partner

Keeps you growing, daar draait het om bij HZPC. Als afdeling HR vertalen we dit door naar het personeelsbeleid. Daarbij zijn kennisdelen en partnerschap belangrijke speerpunten. Wat betekent dit voor de mensen die hier werken? Wat voor cultuur wil je binnen je organisatie zien om die strategie ook echt uit te kunnen dragen? Om met die vraagstukken bezig te zijn, vind ik reuze interessant. Het is bijvoorbeeld een uitdaging om de enorme hoeveelheid kennis binnen de organisatie zo goed mogelijk te benutten en te delen. Binnen het bedrijf zelf, maar ook met onze partners.

We zijn een innovatief en internationaal bedrijf, maar wel met de noordelijke nuchterheid en mentaliteit.

Petra Kool

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

HZPC is een groeiend bedrijf en dat heeft ook gevolgen voor de mensen die er werken; waarvan sommigen al meer dan dertig jaar. Het mooie van HZPC is dat het een bedrijf is waarin je kunt meegroeien. Wij stimuleren iedereen om te blijven groeien, nieuwsgierig te blijven. 'Transparante nieuwsgierigheid' noemen we dat. Dus niet alleen naar je eigen werk en afdeling kijken, maar ook naar je collega's en andere afdelingen, met daarbij voortdurend de vraag hoe je de verbinding kunt leggen en kennis kunt delen.

De medewerkers van HZPC hebben allemaal een gezamenlijke drijfveer: bijdragen aan de voedselvoorziening in deze wereld. Dat geldt ook voor mij. We zijn een innovatief en internationaal bedrijf, maar wel met de noordelijke nuchterheid en mentaliteit. Dat levert best wel eens een spanningsveld op. Als je ziet wat voor positie HZPC wereldwijd inneemt, mogen wij als medewerkers daar trots op zijn en soms mogen we dat nog wel wat meer uitstralen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Veredelen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
185942520W0572849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

4.1 De basis

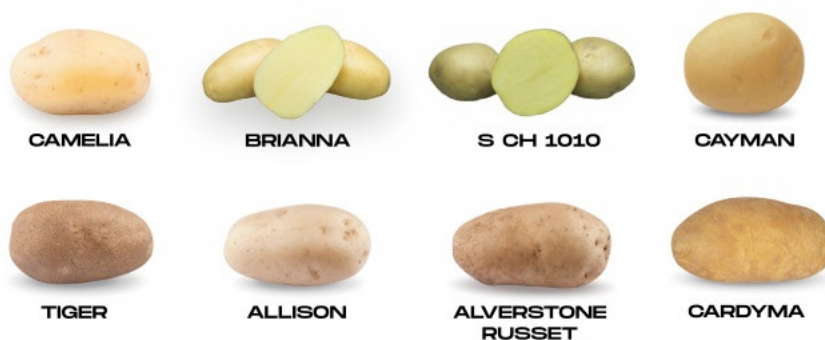
Een aardappelzaadje. Dat is onze basis, waar het allemaal begint. Eén enkel zaadje waaruit een nieuw ras ontstaat, maakt een enorm verschil in de beschikbaarheid van verantwoord voedsel voor de wereldbevolking. Veredelen is in feite een herschikking van genen; het combineren van de goede eigenschappen van de vaderplant met die van de moederplant. Dat is ook waar wij al decennia lang aan werken: het creëren van nieuwe aardappelrassen die voldoen aan specifieke eisen.

Die basis is nog steeds hetzelfde, maar de kennis, techniek en snelheid van veredeling zijn in de loop der jaren sterk veranderd. Evenals de eisen die men aan de aardappelen stelt. Innovatie en duurzaamheid spelen anno nu de hoofdrol.

We besteden jaarlijks 16 procent van de brutomarge aan research en ontwikkeling, omgerekend circa 10 miljoen euro per jaar. Acht onderzoeksteams werken aan projecten die nog beter uitgangsmateriaal voor specifieke markten en landen dienen op te leveren. Veredeling is een teamsport: de interactie tussen onderzoekers en veredelaars bepaalt het succes. Dat succes tekent zich af in nieuwe rassen waarmee we inspelen op de behoeften van de consument en de ontwikkelingen in de aardappelketen nu, en in de toekomst.

Minder input, meer output

De maatschappij wil aardappelteelt waarbij zo weinig mogelijk gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn. Telers willen een teelt met weinig risico en een goed economisch rendement. Dit daagt ons uit om nog sneller vitale rassen te ontwikkelen die resistent zijn tegen virus, aaltjes, Phytophthora en tolerant zijn voor fysiologische gebreken door plagen of extreem weer. Vitale rassen die tegen een stootje kunnen, ook onder minder ideale omstandigheden. Minder input, meer output en goede voedingswaarden. Dat is de grote uitdaging.

Resistente rassen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Rassen voor iedereen

Duurzaamheid betekent ook lokale kansen benutten en zo goed mogelijk omgaan met de omstandigheden. Gebieden met droogte en hitte hebben een aardappel nodig die goed presteert onder deze omstandigheden. Een aardappel gaat in verhouding tot andere voedingsgewassen, zoals graan en rijst, efficiënt om met water. Specifieke rassen kunnen die efficiency nog meer verhogen. Door ook deze rassen te ontwikkelen, leveren we een bijdrage aan onze drive: voedselzekerheid voor iedereen, waar ook ter wereld.

Een mooi voorbeeld is onze samenwerking met het aardappelinstituut Centro Internacional de la Papa (CIP) en Syngenta Foundation for Sustainable Agriculture (SFSA). Samen ontwikkelen we aardappelrassen die geschikt zijn voor tropische omstandigheden. Zo voeren we in Vietnam een selectieprogramma uit. Dit heeft geleid tot een aantal rassen die we nu verder gaan uittesten in andere tropische landen.

Syngenta Foundation for Sustainable Agriculture (SFSA) zet zich in voor het beschikbaar maken van hoogwaardig uitgangsmateriaal voor kleine boeren in Azië en Afrika. De aardappel wordt gezien als een veelbelovend gewas voor kleine boeren: de aardappel vergt relatief weinig input, kan hoge opbrengsten opleveren en heeft een hoge voedingswaarde. Het tropische klimaat – warm en vochtig – is minder geschikt voor de gangbare rassen. Daarom heeft SFSA de eerste publiek-private samenwerking voor gewasveredeling opgezet voor de ontwikkeling van specifieke aardappelrassen voor de tropen. In deze samenwerking worden hoogwaardige rassen van HZPC gekruist met oorspronkelijke tropische klonen van het internationale aardappelonderzoekscentrum CIP. Dit moet resulteren in rassen die voorzien in de behoefte van de kleine boeren in de tropische landen.

Rassen met smaak

Duurzaamheid en voedselzekerheid zijn aspecten die als een rode draad door ons veredelingsprogramma lopen. Daarnaast zijn er ook andere eigenschappen waarmee een ras zich kan onderscheiden. Zo kunnen we op het gebied van gezondheid en smaak nog grote stappen zetten. De komende jaren zetten we ons hiervoor in.

Technische innovatie

Veredeling is een zoektocht naar de juiste combinatie van genen. Een zoektocht die we al jaren uitvoeren. En met succes. Doordat de maatschappelijke wensen en de regelgeving steeds sneller veranderen, voeren we de snelheid op waarmee we zoeken. Dankzij de ontwikkeling van nieuwe technieken is dat ook mogelijk.

We verdelen onze veredeling in drie platforms:

- klassieke veredeling, versneld door het gebruik van moleculaire merkers
- hybride (zaad)veredeling met diploïde inteeltlijnen
- aanpassen van bestaande rassen met behulp van *gene editing*

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Moleculaire merkers

De afgelopen jaren hebben we sterk ingezet op het ontwikkelen van veredelings technieken met behulp van moleculaire merkers. Hiermee kunnen we direct uit het plantje gegroeid uit zaad, zonder dat we ooit een knol hebben gezien, al snel en efficiënt selecties maken. Die snelheid wordt in de toekomst nog belangrijker, omdat de wereld om ons heen steeds sneller verandert. Technieken waarmee we vroegtijdig rasprestaties kunnen vaststellen, worden noodzakelijk om snelheid en controle te kunnen houden in de veredeling. Die technieken hebben wij in huis.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Hybride veredeling en aardappelen uit zaad

De voedselzekerheid vergroten in gebieden die lastig te bereiken zijn. Dit is een van de gedachten achter hybride aardappelveredeling. De veredelingsmethode wordt in andere gewassen zoals suikerbieten al decennia toegepast, maar is in de aardappelveredeling lastig. Wij zijn ervan overtuigd dat deze methode veel perspectief biedt en hebben daarom een deel van onze onderzoekscapaciteit hier op ingericht.

We boeken met deze techniek grote vooruitgang. In Tanzania hebben we proefvelden aangelegd waar we aardappelrassen, geteeld met de hybride methode, testen. We verwachten dat we in 2021 een prototype hebben waarmee we vanaf 2025 de markt op kunnen.

De introductie in Centraal-Afrika is niet zonder reden. De ontwikkelde hybride rassen leveren nog niet de opbrengsten die met de reguliere rassen kunnen worden behaald. In Centraal-Afrika zijn de teeltomstandigheden echter zodanig, dat het verschil tussen een hybride en gangbaar ras minder groot is. Via veredeling verhogen we de opbrengst van hybride rassen sterker.

Hybride rassen kunnen door middel van zaad vermeerderd worden. Een andere reden om de hybride rassen in Afrika te introduceren, is het logistieke voordeel dat teelt uit zaad oplevert. Wij zien afzetkansen in Centraal-Afrika, maar transport van pootgoed naar dit deel van de wereld is kostbaar. Zaad is een goedkopere manier om onze genetica te verplaatsen. Dit geldt op termijn ook voor andere landen waar import van pootgoed lastig of niet toegestaan is.

Gene editing

Een andere veredelingsmethode die snel voor een genetische vooruitgang kan zorgen, is *gene editing*. Hiermee is het mogelijk om bestaande rassen aan te passen door de genetische structuur van de plant zelf te veranderen. Deze methode valt in de EU echter – in onze ogen onterecht - onder genetische modificatie en is daarom in Europa niet toegestaan.

Nieuwbouw kenniscentrum Metslawier

Onderzoek, ontwikkeling en groei gaan hand in hand. Daarom is research and development een belangrijk onderdeel van HZPC. In het onderzoeks- en innovatiecentrum in Metslawier werken circa honderd medewerkers samen met collega's op universiteiten en partners in binnen- en buitenland iedere dag aan nog betere aardappelrassen. Het onderzoeks- en innovatiecentrum HZPC Research ligt in het hart van de Nederlandse pootgoedteelt, maar werd te klein voor ons groeiende bedrijf. In februari 2020 werd de eerste paal geslagen voor een nieuw kenniscentrum op de locatie in Metslawier. Sommige delen van het bestaande gebouw worden verwijderd en vervangen door een groter kantoor en laboratorium. Ook de opslag wordt uitgebreid. De uitbreiding draagt bij aan meer kennis, meer innovatie; meer groei.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

4.2 Medewerker in beeld

Ad Vrolijk | Projectleider Hybride Veredeling

Ad Vrolijk | Projectleider Hybride Veredeling

In 2011 ben ik door Robert Graveland – directeur HZPC Research – benaderd om mee te doen aan een toen nog geheim project. De grote vraag was: kunnen we hybride aardappelen maken? Het enige dat we wisten was dat het geen gemakkelijke zaak zou zijn, anders was het er al. Nu, bijna tien jaar verder, weten we dat het mogelijk is. We hebben nu voor het derde jaar een proefveld in Centraal-Afrika en verwachten binnen twee jaar een kandidaat-ras te hebben voor de Centraal-Afrikaanse markt. Dit is een markt die we met regulier pootgoed niet kunnen bereiken vanwege de logistiek, maar waar grote potenties liggen om de voedselzekerheid te vergroten met gezond uitgangsmateriaal.

De grote vraag was: kunnen we een aardappel uit een zaadje halen?

Ad Vrolijk

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Een volgende stap is om meer grip te krijgen op het proces om sneller veranderingen in een ras door te voeren. Want dat is het grote voordeel van een hybride ras: binnen vier tot vijf jaar kun je een ras resistent maken tegen een ziekte, terwijl je daar in de gangbare veredeling zo veertien tot vijftien jaar mee bezig bent. Met een hybride ras kun je ook sneller inspelen op de wensen van de klant.

Het mooie van HZPC vind ik dat we werken met korte lijntjes en iedereen op een open manier met elkaar omgaat. Vanaf het begin van het project was er een goed samenspel met bijvoorbeeld de afdeling Business Development en dat is best wel bijzonder. Het is uiteindelijk de klant die eisen stelt aan een product waar je als veredelaar vervolgens mee aan de slag gaat. En met hybride veredeling kun je veel eerder het resultaat laten zien.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Telen

KPMG Audit
Document versie 015 rapport
1859426/20V0001728495 RN d.d.

1 oktober 2020

(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

5.1 Optimaal resultaat

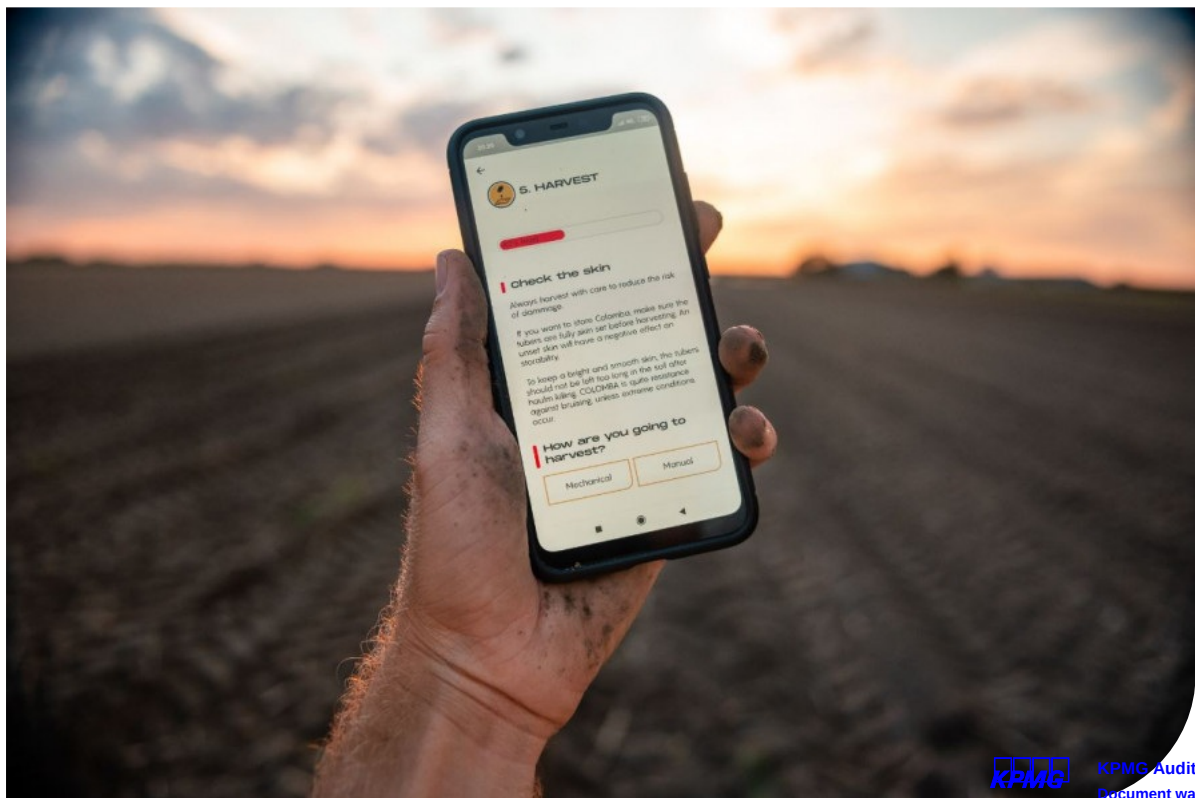
Geen groei zonder pootgoed. De productie voor onze afnemers wordt wereldwijd door bijna 1.200 pootgoedtelers gerealiseerd, waarvan circa 500 in Nederland. De telers in Noordwest-Europa hadden in 2019 te maken met een lastig teeltseizoen. Een hoge virusdruk, veel luizen en een beperkte inzetmogelijkheid van middelen deden een beroep op de deskundigheid van onze telers om toch het maximale resultaat te behalen.

Kennis en begeleiding

Aardappelen telen is een vak dat men vaak van generatie op generatie doorgeeft. Passie, gevoel en inzicht zijn belangrijke eigenschappen van onze telers. Maar ook kennis over bodem, bemesting, ziekten en middelen is cruciaal. Onze telers zijn vakmensen en onze teeltbegeleiders staan hen bij. Ze hebben nauw contact over zaken als de planning, teelt, administratie en kennisuitwisseling. Het gaat dan niet alleen over de aardappel zelf, maar ook over optimale groeiomstandigheden. Denk hierbij aan het tegengaan van verzilting of het optimaal benutten van water. We werken daarbij nauw samen met onze telers en met andere partijen in de regio. Ook duurzaamheid is een belangrijk item. Besparing op middelengebruik, akkerrandenbeheer, bemesting met reststoffen bijvoorbeeld zijn zaken waarmee onze telers en teeltbegeleiders zich intensief bezighouden.

Moderne technologie is onmisbaar bij kennisuitwisseling en teeltbegeleiding naar onze klanten. Daarom maken we gebruik van apps. Zowel voor de pootgoedtelers als voor de consumptieteelers. Dit jaar testen we een real time app die veel kennis en informatie kan uitwisselen. Met zo'n Decision Support System app kan nog gericht en beter beslissingen worden genomen vanaf de planning tot de levering van de aardappelen. Het systeem baseert zich op de actuele omstandigheden en laat de gemiddelden van andere gebruikers zien. Zo kunnen gebruikers ook onderling hun kennis en ervaring uitwisselen. De app wordt in het teeltseizoen 2020 getest in Finland en Nederland.

Voor de consumptietelers in Afrikaanse en Aziatische landen hebben we vorig jaar een app geïntroduceerd, waarmee ze gerichte kennis krijgen aangereikt. Het gaat veelal om praktische informatie en advies. Zo wordt uitgelegd wanneer er het beste geplant kan worden en welke rassen geschikt zijn. Ook krijgen de telers via de app adviezen over bemesting, gewasbescherming en irrigatie.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Local for local

Nederland is met 15.000 hectare verreweg het grootste productiegebied van ons pootgoed. De productieomstandigheden zijn hier optimaal. Maar ook buiten Nederland hebben we telers die ons pootgoed produceren. Zo krijgen steeds meer afnemers de keuze om lokaal geproduceerde pootaardappelen te gebruiken. Dit 'local for local' principe gaan we steeds meer toepassen. Dit beperkt de transportkilometers terwijl het aardappelras optimaal aan de vraag en groeiomstandigheden van een land kan worden aangepast.

Lokale productie hoort in onze groeistrategie. In andere Europese landen zijn meer mogelijkheden. Na Nederland is Frankrijk ons grootste productieland van pootaardappelen. Daar is ons areaal de afgelopen twee jaar sterk gegroeid. Onze Franse vestigingen vormen een spilfunctie in de afzet naar België, Spanje, Portugal en West-Afrika. Voor deze Afrikaanse markt maken we gebruik van historische connecties met Frankrijk. Bovendien kunnen in Frankrijk rassen worden geteeld die op tijd beschikbaar zijn voor vroege levering in Azië en Afrika.

Cote d'Opale, Frankrijk

Nieuwe vestigingen

Met de groei van het areaal, de afzet en daarmee de organisatie, is ook onze huidige vestiging van HZPC in Frankrijk aan vernieuwing toe. Er wordt een modern kantoor gebouwd dat voldoet aan de eisen van deze tijd, zoals een duurzame bouw en energieneutraal.

Onze klanten en pootgoedtelers in België bedienen we vanaf 2020 met een eigen vestiging. In maart is HZPC België officieel gestart.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Lokale kansen in Rusland en China

Ook buiten Europa willen we lokale productie gaan toepassen. Rusland is qua invoer van pootgoed een onzekere markt. Daarom gaan we de teelt van de eerste generaties pootgoed in dit land zelf oppakken. Evenals de productie van miniknollen. Op die manier kunnen we de groeiende Russische markt blijven bedienen met ons pootgoed, zonder invoerbeperkingen.

Ook in China willen we de beschikbaarheid van onze rassen in eigen hand hebben en gaan we een productielocatie van tissueplanten en miniknollen opzetten.

Licentieteelt

In veel landen is licentieteelt een mooie aanvulling of zelfs een alternatief voor onze eigen pootgoedteelt. Dit alternatief is interessant wanneer er goede partners en infrastructuur voor pootgoedteelt aanwezig zijn. Licentieteelt vindt onder andere plaats in China, India, Egypte, Rusland, Polen, Zuid-Afrika, Australië, Nieuw-Zeeland en Noord- en Zuid-Amerika. In deze landen werken we intensief met onze partners samen bij de teelt en de afzet van onze rassen. De rassen worden als moederplantje naar de landen vervoerd en daar in het laboratorium opgekweekt en vermeerderd naar vele tissueplanten. Vervolgens worden de tissueplanten uitgeplant voor de teelt van miniknollen, die op hun beurt weer uitgeplant worden voor de teelt van pootgoed.

Hierbij is het belangrijk om scherp toe te zien op ons intellectueel eigendom. Bij onrechtmatig gebruik van onze rassen, grijpen we in. En met succes. Het Internationaal Hof van Arbitrage in Singapore stelde ons in het gelijk in een zaak tegen een Chinese onderneming. Deze uitspraak wordt nu omgezet in een schadeclaim. De voorbereiding hiervan ligt bij het Internationaal Hof.

Teelt in India

In 2014 hebben we samen met Mahindra de joint venture Mahindra-HZPC in India opgericht. Na eerst met vrije lokale rassen te hebben gewerkt, hebben we inmiddels onze eerste HZPC rassen geregistreerd en is er een netwerk van professionele pootaardappeltelers opgezet. Het afgelopen groeiseizoen was de productie en verkoop 13.000 ton pootgoed waarvan 300 ton HZPC rassen. Dit rollen we uit naar 1.200 ton volgend jaar.

De teelt in India krijgt een spilfunctie in onze Aziatische ambities. Het ras Colomba levert goede opbrengsten in een groeiperiode van 90 dagen. Dit betekent dat aardappelen tussen twee andere teelten in kunnen worden geteeld. Dat is positief voor de voedselproductie en het voedingspatroon in dit land, dat de sterkst groeiende bevolking ter wereld heeft. Het is ook niet voor niets dat de overheid de aardappelteelt steunt. Aardappelen hebben een hogere voedingswaarde en hebben voor de groei veel minder water nodig dan rijst en graan. Daarom past de aardappel zo goed in een duurzaam voedingspatroon.

Daarnaast worden onze fritesrassen Santana en Innovator volop ingezet in India. We zien goede mogelijkheden voor de verwerkende industrie in dit land dat naar verwachting in 2035 het hoogste inwonertal ter wereld heeft en daarmee China passeert.

Een voordeel van de eigen teelt in India is bovendien dat we de mogelijkheid hebben om te exporteren naar landen met een vergelijkbaar klimaat, zoals Zuidoost-Azië en Oost-Afrika. Nederland en Azië hebben een verschillend groeiseizoen vanwege hun ligging op de wereldbol. Als het Nederlandse pootgoed is geoogst, begint het plantseizoen in Zuidoost-Azië alweer snel. Bij vertraging van de oogst in Nederland, is dit te laat om nog te verschepen naar Zuidoost-Azië. In India valt de oogst in maart en is daardoor zeker op tijd voor de 'winterteelt' in Zuidoost-Azië en Oost-Afrika.

Naast onze fritesrassen hebben onze rassen Colomba (vers) en Taurus (chips) het afgelopen jaar goede resultaten geleverd in India. We zijn dan ook tevreden over het eerste grote jaar van de introductie van onze eigen rassen. Onze deelname aan de joint venture is nog niet winstgevend, maar de verwachting is dat dit over twee jaar wel zo is.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Brexit

Na veel onderhandelingen en een politieke impasse, was op 31 januari 2020 de Brexit een feit; het Verenigd Koninkrijk stapte uit de Europese Unie. Die stap heeft grote gevolgen voor de handel met het Verenigd Koninkrijk en gaat ook ons als HZPC raken. Zeker als het een harde Brexit gaat worden en er geen afspraken worden gemaakt.

De impact op het operationele werk zal niet zo groot zijn. Als HZPC UK zijn we de afgelopen jaren gegroeid en hebben we een goed aandeel op de Britse markt dat nog verder kan groeien. Het pootgoed hiervoor wordt – local for local – voor een groot deel ook in het Verenigd Koninkrijk (Engeland en Schotland) geproduceerd. Het hoogwaardige pootgoed komt nu nog uit Nederland. Deze productie zal, afhankelijk van de regels die gaan gelden, waarschijnlijk meer gaan opschuiven naar Schotland.

De grootste impact zit echter in de rassenbescherming. Sinds 1997 is de rassenregistratie in de EU officieel geregeld. Daarmee zijn onze rassen beschermd. Als er geen afspraken worden gemaakt en er sprake is van een harde Brexit, zullen die rechten in Groot Brittannië niet langer worden erkend. Voor de hele plantenveredeling en dus ook voor ons als HZPC is dat een grote onzekerheid.

Zonder telers, geen HZPC

Onze telers zijn erg belangrijk voor ons. Voldoende productiecapaciteit is immers cruciaal om onze groeistrategie te kunnen realiseren. Daarom werken we voortdurend aan een goede band met onze telers. We bieden onze telers een goede uitbetalingsprijs en service, maar hechten ook waarde aan een duurzame relatie. Daarom zijn we in maart 2020 ons Connecting Growers programma gestart. Dit programma zorgt ervoor dat meer certificaten van HZPC in het bezit komen van actieve telers. Op dit moment is de helft van de certificaten in handen van niet-actieve telers. Wij willen deze verhouding veranderen door zelf certificaten op te kopen en te schenken aan de actieve telers. Voor deze opkoop trekken we jaarlijks 1,5 miljoen euro uit. Dit bedrag komt niet ten laste van pool. Het Connecting Growers programma geldt voor alle pootgoedtelers van onze deelnemingen in de EU en start eind 2020. De pootgoed oogst 2021 is de eerste oogst waarop de certificaten aan de teeltbedrijven worden gegeven.

KPMG KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

5.2 Teler in beeld

Jasper Nammensma | Pootgoedteler in Sexbierum

Jasper Nammensma | Pootgoedteler in Sexbierum

Ons akkerbouwbedrijf is een echt pootgoedbedrijf. We telen ook uien, graan, suikerbieten en consumptieaardappelen, maar pootgoed is de belangrijkste teelt. Ik ben er van kinds af aan mee opgegroeid en weet niet beter dat het bedrijf is aangesloten bij HZPC en daarvoor bij ZPC. HZPC is een solide en degelijk bedrijf en voorloper in de pootgoedteelt.

Het is bijzonder om een product te telen dat de hele wereld over gaat en zoveel impact heeft.

Jasper Nammensma

De pootgoedteelt is een mooie, uitdagende teelt. Het is bijzonder om een product te telen dat de hele wereld over gaat en zoveel impact heeft. Dat een klein landje als Nederland zo groot kan zijn met zoiets als een aardappel. Dat geeft een trots gevoel, zo'n product wil je tot een succes maken.

Met de teelt heb je te maken met de elementen van de natuur, het weer, de luizendruk, maar ook met regeldruk. Dat is niet eenvoudig, vooral de laatste jaren waren lastig. We mogen niet beregenen, maar hebben wel het voordeel dat we hele mooie grond hebben. De hele kuststrook is een goed pootaardappelgebied.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

We krijgen de rassen toegewezen door HZPC. Niet elk ras is geschikt voor iedere grondsoort; de buitendienstmedewerker weet welk ras het beste bij onze grond past. We hebben goed contact met de buitendienstmedewerker; bij vragen kunnen we altijd bellen of mailen.

Ik kweek zelf ook aardappelen. Het is vooral een hobby, maar ik zou in de toekomst wel een eigen ras willen hebben. Dat is heel lastig, de eisen veranderen snel en dan kun je weer opnieuw beginnen. Toch is het mijn streven om een eigen aardappel te kweken die op de markt komt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Distributie

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
3000426/201900172049GRN o.l.v.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

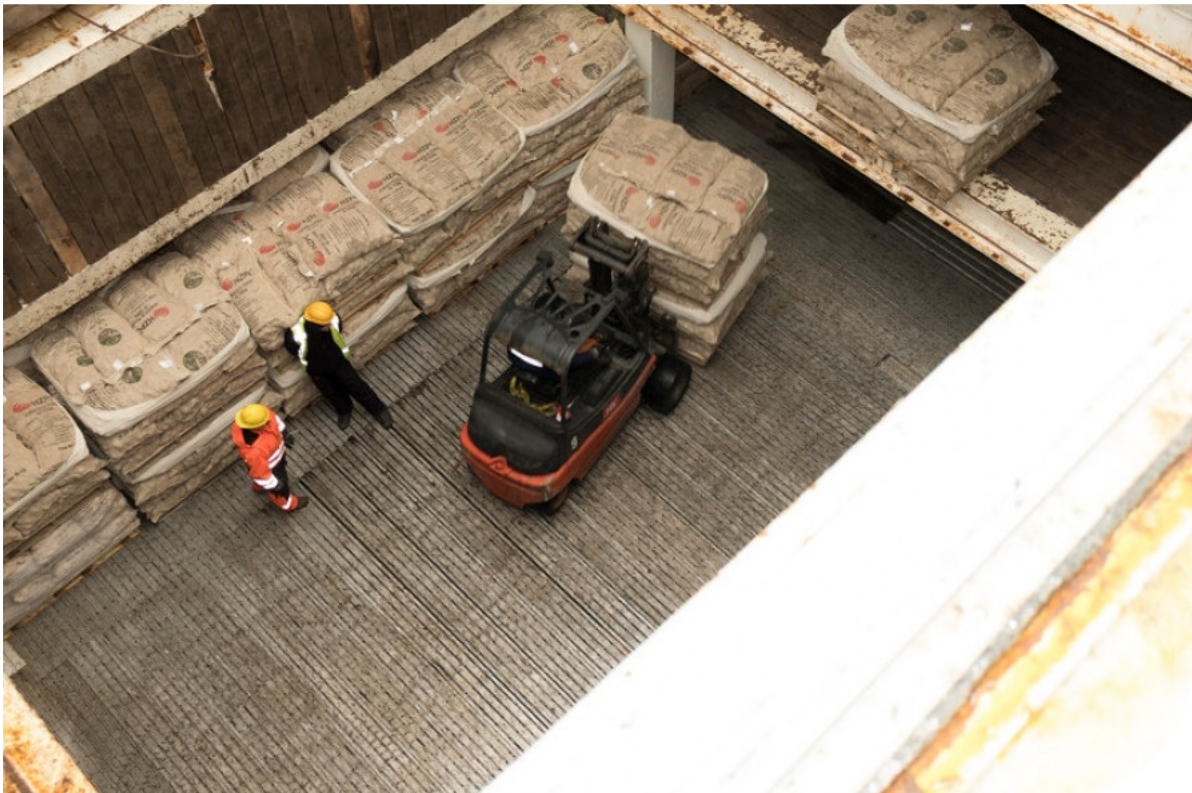
6.1 Een wereld van verschil

Bijdragen aan de voedselvoorziening van de wereld. Dat is wat we doen. En daar zijn we trots op. Niemand, waar ook ter wereld, mag honger lijden. Dat is waar onze missie, ons denken en ons doen op gebaseerd is.

Deze missie vind je terug in onze groeistrategie. We zoeken groei niet alleen in landen waar voldoende voedsel vanzelfsprekend is. We zoeken juist de landen op waar gezonde, verantwoorde voeding een wereld van verschil kan betekenen in de ontwikkeling van de bevolking. Dat betekent dat we aardappelrassen veredelen die ook onder moeilijke omstandigheden voldoende opbrengst voortbrengen.

We zien het als onze plicht om ervoor te zorgen dat ons pootgoed voor iedereen toegankelijk is. Dat dat niet altijd even eenvoudig is, spreekt voor zich. In landen in oorlog of met een instabiele politieke situatie, zoals Syrië, Jemen en Irak bijvoorbeeld, is het lastig om het pootgoed op de juiste plek te krijgen. Maar wij vinden het belangrijk dat ook de telers in deze landen voedsel kunnen produceren met pootgoed van hoge kwaliteit.

Een rol spelen in de wereldwijde voedselvoorziening is ook onze drive bij de uitbreiding van onze afzetmarkt naar Oost- en Centraal-Afrika. In dit werelddeel groeit de bevolking en daarmee ook de vraag naar voedsel. Klimatologisch zijn er goede mogelijkheden om aardappelen te verbouwen. In Tanzania, als één van de groeilanden in Centraal-Afrika, zijn we actief met markt- en ketenontwikkeling. Ook doen we hier onderzoek naar de teelt van aardappelen uit hybride zaad.

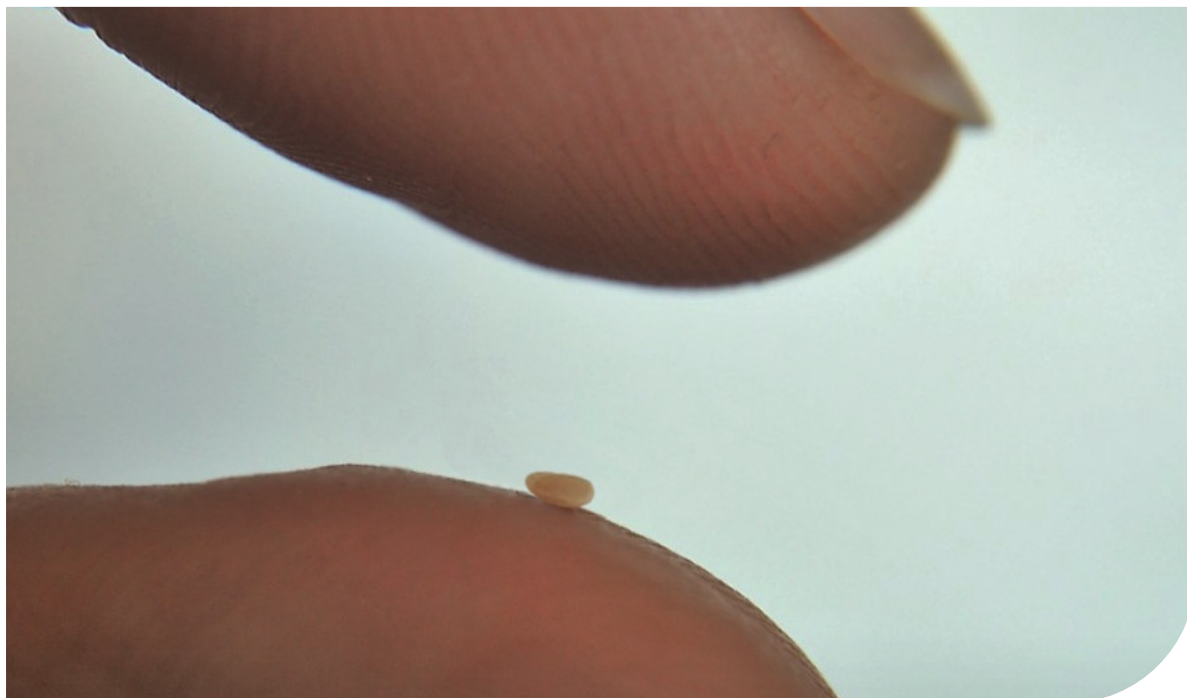

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Aardappel, miniknol of zaadje

Wij verkopen genetisch materiaal over de hele wereld. Het grootste gedeelte van dit materiaal wordt als pootaardappel vervoerd en afgezet. Een werkgroep onderzoekt hoe de milieubelasting van het transport van pootgoed zo laag mogelijk kan worden gehouden. Eén van de doelen is een vermindering van CO₂-uitstoot van wegtransport met 49 procent in 2030 ten opzichte van 1990. Ook werken we steeds meer met milieuvriendelijke verpakkingen.

Pootgoed is de meest effectieve manier om het genetisch materiaal om te zetten in een hoge aardappelproductie. Het is echter niet de meest efficiënte manier om genetisch materiaal te vervoeren. Daarom vervoeren we soms ook miniknollen, minuscule plantjes in reageerbuisjes. Of als zaad. We verwachten de eerste generatie hybride zaad in 2025 in Centraal-Afrika in de markt te zetten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

6.2 Medewerker in beeld

Steven Kuiper | International Sales Manager

Steven Kuiper | International Sales Manager

Als international sales manager ben ik verantwoordelijk voor een groot aantal landen in Oost-Europa, Georgië, Armenië en Wit-Rusland. In dit werk is relatiemanagement erg belangrijk. We werken met distributeurs en agenten waarmee we goede relaties onderhouden. Zij zijn onze ogen en oren in de markt. Samen bezoeken wij telers en laten we op lokale demo's onze nieuwe rassen zien.

Het verschil kun je maken met goede rassen, maar ook met toegevoegde waarde zoals goede service en logistiek.

Steven Kuiper

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Tevreden klanten staan voorop, maar uiteindelijk telt het resultaat. We proberen een zo hoog mogelijke prijs te realiseren met een goede marge. Uiteindelijk willen wij als HZPC marktleider zijn en een zo hoog mogelijk marktaandeel bezitten. Het verschil kun je maken met goede rassen, maar ook met toegevoegde waarde zoals goede service en logistiek. We komen ook in landen waar de toegang tot de markt minder gemakkelijk gaat en er politieke gevoeligheden liggen. Ondanks deze uitdagingen leveren wij ook in deze landen, de bevolking heeft uiteindelijk eten nodig en daar hebben wij een mooi en duurzaam product voor.

Ik ben via een stage bij HZPC binnengekomen en er niet meer weggegaan. Het is een mooi en groeiend bedrijf waar je veel vrijheid en kansen krijgt, ook om jezelf te ontwikkelen. Ik was één van de oprichters van Young HZPC, bedoeld voor de jonge werknemers tot 30 jaar. Het is belangrijk om de groep jongeren binnen het bedrijf met elkaar te verbinden en saamhorigheid te creëren. De creativiteit en ideeën die uit deze groep komen, worden gehoord en gewaardeerd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Klant

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.

1 oktober 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

7.1 Groeikansen

Groeien is groter worden. Vooruit kijken. Kansen pakken. In Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten hebben we een stevige positie op de markt. Qua omzet is dit 'groot Europa' ook onze belangrijkste markt. Een grote groei van de bevolking en daarmee van het aantal monden dat gevoed moet worden, is hier niet te verwachten. Qua omvang zal deze markt dan ook niet sterk groeien, maar ons aandeel erin kan nog wel groter worden.

Dat geldt ook voor Noord- en Zuid-Amerika. De voedselmarkt is ook hier qua omvang verzadigd, maar dat wil niet zeggen dat er geen mogelijkheden liggen voor groei. Met nieuwe rassen en nieuwe kanalen is hier nog een wereld te winnen. We zien kansen in de foodservice zoals restaurants, bedrijfskantines en andere 'out-of-home' concepten.

Groeimarkten in productieomvang zijn de werelddelen waar de bevolking de komende jaren nog sterk zal groeien. Eerder in dit jaarverslag hebben we dit al toegelicht.

Onze afnemers zijn wereldwijd onder te verdelen in drie hoofdsegmenten: processing (de frites- en chipsindustrie), retail fresh (supermarkten en verpakkers) en traditional, oftewel consumptieaardappelen direct geleverd vanaf het veld naar de consument.

Processing

De coronacrisis heeft geleid tot een toename van thuisconsumptie. De wereldwijde chipsindustrie laat mede hierdoor gestage groei zien. Dankzij onze goede relaties met de grote industrieën zoals PepsiCo groeit het gebruik van onze rassen mee. In Centraal- en Oost-Europa neemt de consumptie van chips nog steeds toe.

De fritesindustrie neemt 25 tot 30 procent van ons pootgoed af. We hebben goede relaties met wereldspelers zoals McCain, Lamb Weston en Simplot. Bedrijven die net als ons kansen zien in groeiende economieën in Azië, Zuid-Amerika en Afrika. Samen onderzoeken we welke rassen geschikt zijn voor de klimatologische en bodemomstandigheden in deze werelddelen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.

1 oktober 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De coronacrisis heeft wereldwijd een enorme impact. Zo ook op de fritesindustrie. Wat de gevolgen voor de komende jaren zijn, is lastig te voorspellen. Feit is wel dat de beschikbaarheid van voedsel ineens een heel andere dimensie heeft gekregen. De voedselbranche – en dus ook HZPC als veredelaar en producent van hoogwaardig pootgoed – is door de crisis belangrijker geworden. Wel zullen er naar verwachting verschuivingen binnen de verschillende marktsegmenten plaatsvinden.

Succesvolle rassen

Retail Fresh

De afzet van verse aardappelen in de supermarkten nam juist toe door de coronacrisis. Mensen bleven thuis en gingen zelf hun eten klaar maken. Daarbij willen ze een aardappel die er mooi uitziet, goed van smaak is en gemakkelijk te bereiden.

De retail was ook vóór de coronacrisis al een belangrijke partner met wie we speciale producten en concepten ontwikkelen. Denk aan een eigen verpakking of een speciaal formaat aardappel. Op deze manier willen we waarde toevoegen aan onze samenwerking met verpakkers en retailers. Een voorbeeld van zo'n succesvolle samenwerking is de introductie van La Vie in supermarkten in Duitsland.

Onze versmarkt voor de retail is vooral sterk ontwikkeld in West-Europa en Noord-Amerika. Ook in Oost-Europa neemt de verkoop via de supermarkt toe. We willen onze positie op de versmarkt verstevigen, wereldwijd. We zien daarvoor goede mogelijkheden in Zuid-Amerika, Noord-Amerika, China en Afrika.

Traditional

Het marktsegment 'traditional' is de grootste van de drie. In grote delen van ons afzetgebied verhandelen telers zelf aardappelen op de lokale markt. Hier zijn het niet de verpakkers die bepalen welk ras geteeld moet worden, maar de telers zelf. Dat vraagt om een andere marktbenadering en een rechtstreeks contact met boeren. Belangrijke afzetregio's in dit segment zijn Noord-Afrika, het Midden-Oosten, Oost-Europa, Zuid-Amerika, Afrika en Centraal- en Zuidoost-Azië.

We verwachten dat de wereldwijde economische recessie dit grootste marktsegment hard zal treffen. Veel van de genoemde landen zijn erg gevoelig voor de afwezigheid van toerisme en/of export. Gevolg hiervan is dat deze landen minder beschikken over harde valuta. We hebben in het verleden gezien dat ze hierdoor minder geld uitgeven aan de import van pootaardappelen.

KPMG KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Het is op dit moment lastig om de volledige impact op de langere termijn in te schatten. Omdat we in de foodsector zitten, zullen we minder hard geraakt worden dan andere industrieën, maar het zal zeker invloed hebben.

Succesvolle rassen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

7.2 Medewerker in beeld

Andrik Waalkens | Accountmanager Processing

Andrik Waalkens | Accountmanager Processing

Als key accountmanager ben ik verantwoordelijk voor verschillende grote fritesaccounts in Europa, Australië, Nieuw-Zeeland en Turkije. HZPC werkt wereldwijd samen met de grote fritesconcerns McCain, Lamb Weston, Farm Frites, Aviko en vele Belgische fabrieken. Deze concerns willen een betrouwbaar product en geen verrassingen achteraf. Als het contract eenmaal is afgesloten, moet je er ook voor staan.

De afzet van frites in de foodservice stortte wereldwijd in. Als partner in de keten proberen we daar voor alle partijen op een zo goed mogelijke manier uit te komen.

Andrik Waalkens

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Half maart hadden we de contracten al gesloten en waren we net bezig met afleveren, toen de coronacrisis alles lam legde. De afzet van frites in de foodservice stortte wereldwijd in. Voor de fritesproducenten betekende dat het wegvallen van 75 procent van hun afzet; dat is gigantisch. Dat had tot gevolg dat de fabrieken nieuwe planningen gingen maken en dat orders werden geannuleerd. Als partner in de keten proberen we daar voor alle partijen op een zo goed mogelijke manier uit te komen.

Het mooie van het werken bij HZPC is dat je veel verantwoordelijkheid hebt en in contact komt met verschillende culturen. Ook kan ik er mijn creativiteit in kwijt. Een goede samenwerking tussen de verschillende afdelingen is erg belangrijk. Als sales manager hoor ik van mijn klanten aan wat voor soort aardappel er behoefte is. Bijvoorbeeld roodschillig met wit vlees vanuit de Balkan of extra lang voor lange frites van de fritesaccounts. Dat koppel ik terug naar de afdeling research. Daarnaast is een goede samenwerking tussen sales en productie belangrijk om het beperkte areaal en de goede telers die we hebben zo goed mogelijk in te zetten. Daar ligt een grote uitdaging voor HZPC.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Consument

KPMG Audit
Document versie op ons rapport
1889428/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

8.1 Innovatie voorop

Een wereldwijde marktleider in veredeling en pootgoed word je niet zomaar. Het vraagt voortdurend vooruitkijken en inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Samen met onze partners in de keten kijken we naar de uitdagingen die wereldwijd op ons afkomen. Denk bijvoorbeeld aan de klimaatverandering, de groei van de wereldbevolking en een veranderend eetpatroon. Uitdagingen die vragen om nieuwe rassen en producten. En die ontwikkelen we samen.

Innovatie loopt als een rode draad door onze organisatie. De wereld verandert steeds sneller en dat vraagt om een snellere veredeling van onze rassen. Dankzij geavanceerde technieken is dat ook mogelijk. En we denken er niet voor terug om hierin voorop te lopen en initiatief te tonen. Omdat we geloven in ontwikkelingen zoals hybride veredeling en *gene editing*. Innovaties die van groot belang zijn voor de voedselvoorziening van een groeiende wereldbevolking.

Innovatie stopt bij ons niet bij de veredeling en verkoop van pootaardappelen. We ontwikkelen samen met onze ketenpartners nieuwe producten, verpakkingen en gebruiksmogelijkheden voor nieuwe markten. Markten die zich onderscheiden in smaak, gezondheid, variatie, fun en gemak. Met de aardappel als basis natuurlijk. En met de inventiviteit, nieuwsgierigheid en vasthoudendheid van onze medewerkers én onze partners. Want innovatie komt van verschillende kanten. Samen ontwikkelen we de mooiste concepten en producten.

Woksi

Woksi is zo'n product. Dit nieuwe aardappelgerecht is ontwikkeld door HZPC en Kiremko en speelt in op de behoeften van de moderne consument; die zoekt naar gemak (easy), plezier (fun) en variatie terwijl het ook lekker en gezond moet zijn. Het gerecht – 'aardappelspaghetti' – is makkelijk te verwerken en geschikt voor de wok en salades. We hebben dit nieuwe product in het najaar van 2019 geïntroduceerd in Finland. Na de start met de verkoop in één supermarkt gaat het product nu ook naar andere supermarkten en is een campagne in het foodservice kanaal gepland.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Fries4All - Leon & León frites

De combinatie frites en gezondheid was jarenlang geen logische. Innovatieve rassen en bereidingstechnieken doen dit denkbeeld drastisch kantelen. In het project Fries4All werkten we samen met twee partners aan een product met minder koolhydraten, vet en calorieën. Hieruit is het merk Leon&León ontwikkeld, dat speciaal geschikt is voor thuisbereiding in de airfryer en heteluchtovens in de professionele keukens in de foodservice. De combinatie van rassenveredeling, een coating om de frites en een nieuwe manier van bereiden levert gezondere frites op met 30 procent minder calorieën, 30 procent minder koolhydraten en 30 procent minder vet. Het merk is sinds het najaar 2019 te verkrijgen bij de supermarktketen Albert Heijn.

Potato Wonder Foodservice

Fastfood is diep verankerd in het Noord-Amerikaanse voedselpatroon. Maar je kunt zoveel meer met de aardappel dan alleen frites maken. Daarom zijn we in Noord-Amerika een campagne begonnen waarin we cheffoks in restaurants, maar ook de consumenten zelf, vertellen over de vele mogelijkheden van de aardappel. Onbekend maakt onbemind, dus dat gaan we veranderen.

De campagne 'Potato Wonder Foodservice' bestaat uit een uitgebreide website met informatie voor de professionele chefkok en voor de consument. We willen de aardappel uit de 'bulk' sfeer halen en meer inzetten op differentiatie. Daarbij denken we aan gezondheid, smaak en beleving. Om erachter te komen wat de Amerikaanse consument een lekkere aardappel vindt en waarom, hebben we in het voorjaar van 2020 een uitgebreid consumentenonderzoek gedaan met in totaal 1200 consumenten in vier grote steden (Atlanta, Los Angeles, Chicago en Boston). Aan de hand van dit onderzoek stellen we samen met onze partners in de keten een marketingstrategie op die speciaal is gericht op de jongere generatie.

Innovatie begint altijd vanuit de markt. Wat zijn de ontwikkelingen wereldwijd, wat wil de consument in een specifiek marktsegment en hoe kunnen we daar als keten op inspelen? Die vragen staan centraal bij alles wat we doen. En daarbij hebben we altijd onze grote drive voor ogen: *feeding the world*. Voldoende, volwaardig en gezond voedsel voor iedereen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

8.2 Medewerker in beeld

Gert Jan Feddes | Business Development Manager

Gert Jan Feddes | Business Development Manager

De business unit SBDA houdt zich bezig met tijdelijke projecten gericht op het creëren en vinden van nieuwe markten en nieuwe business, veelal op de langere termijn. Je kunt dan denken aan geografische projecten, nieuwe producten en markten en conceptontwikkeling. Als business development manager werk ik aan verschillende projecten. Zoals de productie van miniknollen en de eigen teelt van pootaardappelen in Rusland en China, het in de markt zetten van onze – toekomstige - hybride zaden en het ontwikkelen van nieuwe concepten als WOKSI® en Fries4All. Het is een gevarieerde en soms ook hectische baan, waarin ik me geen minuut hoeft te vervelen.

Met onze projecten en concepten laten we zien dat we innovatief zijn en verder kijken dan het product pootaardappel.

Gert Jan Feddes

Met onze projecten en concepten laten we zien dat we innovatief zijn en verder kijken dan het product pootaardappel. WOKSI® en Leon&León frites zijn succesvol gelanceerd; nu zoeken we partners die het verder in de markt willen zetten. Zodra een project goed loopt, trekken wij onze handen ervan af en dragen we het over aan de reguliere bedrijfsvoering. We staan als business unit echter niet los van de rest van HZPC, maar maken juist veel gebruik van de input en expertise van

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1689429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

collega's. Iedereen heeft passie voor het product en de wereld waarin we werken. Dat is tekenend voor HZPC, net als de korte lijnen en de informele sfeer. Er is veel ruimte voor persoonlijk initiatief. Je wordt gestimuleerd om zelf ondernemend bezig te zijn en jezelf te ontwikkelen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Compliance

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.1 Corporate governance & personalia

HZPC Holding is een structuurvennootschap met een Executive Board en een onafhankelijke Raad van Commissarissen (RvC). De RvC benoemt de Executive Board.

De Executive Board houdt de RvC op de hoogte van de gang van zaken, overlegt met de RvC over alle belangrijke aangelegenheden en legt belangrijke besluiten ter goedkeuring voor aan de RvC. De aansturing van de Strategic Business Area Europe, de Strategic Business Development Area, STET Holland, IPR en HZPC Research & Development vindt plaats vanuit de Executive Committee.

De RvC oefent toezicht uit op het beleid van de Executive Board en op de algemene gang van zaken en staat de Executive Board met advies terzijde. De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, op voordracht van de RvC.

De algemene vergadering van aandeelhouders wordt uitgeschreven door het bestuur van Vereniging HZPC, die 100% van de aandelen bezit. In de wet en in de statuten van de vennootschap is vastgelegd welke bevoegdheden de algemene vergadering van aandeelhouders heeft. Daarnaast moet de Executive Board specifieke besluiten ter goedkeuring voorleggen aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

De Vereniging HZPC heeft alle aandelen gecertificeerd. Alleen (oud-) telers, (oud-) kwekers en (oud-) personeelsleden kunnen certificaten kopen en houden. Zo is HZPC Holding letterlijk een bedrijf van telers, kwekers en medewerkers en hebben zij een stem in de koers van de onderneming. Zij financieren de onderneming met risicodragend kapitaal. Certificaathouders kunnen lid zijn van de Vereniging.

De algemene ledenvergadering van de Vereniging kiest en benoemt het bestuur. Het bestuur van de Vereniging heeft goedkeuring van de leden nodig voor een aantal voorgenomen besluiten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.2 Personalia managementstructuur per 30 juni 2020

Raad van Commissarissen

M.J. Ubbens, voorzitter	Groningen
C.J. Biemond	Godlinze
I. Frolova	Utrecht
M. Hommes-Gesink	Lauwerzijl
M. Kester	Bussum

HZPC Holding B.V.

Executive Board	
G.F.J. Backx	Chief Executive Officer
H. Verveld	Chief Commercial Officer
J.L. van Vilsteren	Chief Financial Officer
Executive Committee	
G.F.J. Backx	Chief Executive Officer
L. Escalon	Director SBA Europe B.V.
R.P. Graveland	Director HZPC Research B.V. and IPR B.V.
P.C. Ton	Director STET Holland B.V.
H. Verveld	Director SBDA B.V.
J.L. van Vilsteren	Chief Financial Officer
Deelnemingen	
HZPC IPR B.V.	R.P. Graveland
HZPC SBA Europe B.V.	L. Escalon
HZPC SBDA B.V.	H. Verveld
HZPC Research B.V.	R.P. Graveland
STET Holland B.V.	P.C. Ton

HZPC SBA Europe B.V.

Directeur	
L. Escalon	Director
Management deelnemingen	
HZPC Deutschland GmbH	R. Möller
HZPC France SAS	C. Gauchet
HZPC Holland B.V.	L. Escalon
HZPC Belgium B.V.	F. van der Werff
HZPC Kantaperuna OY	M. Kauppinen
HZPC Patatas España S.L.	J. Luis Marti
HZPC Polska Sp. z o.o.	T. Jardzioch
HZPC Portugal Lda	P. Simoes
AO HZPC Sadokas	P. Bemelmans
HZPC UK Ltd.	C.R. Baker
ZOS B.V.	F. van der Werff
Ondernemingsraad HZPC Holland B.V.	
G. Bloembergen	Voorzitter
E. Meinsma	Vicevoorzitter
L. Gommers	Secretaris
W. Meijer	Lid
P. Kreijger	Lid
T. van der Wal	Lid
D. Woertink	Lid
S. Stevens	Lid
S. Potijk	Lid

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

HZPC SBDA B.V.

Directeur	
H. Verveld	Director
Management deelnemingen	
Solentum B.V.	E. Bakker
HZPC América Latina S.A.	I. Ramallo
HZPC Americas Corp.	J. Scramlin
HZPC Limited	H. Verveld
HZPC China Limited	H. Verveld

STET Holland B.V.

Directeur	
P.C. Ton	Director
Management deelnemingen	
STET Potato UK	P. Hewett
STET France Arl.	T. Rondeaux
STET Russia LLC.	P.C. Ton, S. Voychik

n.b.

De onderneming heeft zich niet specifiek ten doel gesteld om vrouwen bestuursfuncties of andere functies te laten bekleden. De onderneming heeft echter wel de ambitie om hier meer diversiteit in aan te brengen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.3 Risicobeheersing

Enterprise Risk Management

De komende jaren willen we, als onderdeel van de strategie, de risicobeheersing verder professionaliseren. Daarom zijn we gestart met het inrichten van een Enterprise Risk Management (ERM). In een tijdsperiode van drie jaar willen we extra aandacht geven aan risicomanagement en dit meer geïntegreerd uitvoeren en versterken binnen de HZPC Group.

De reden hiervoor is dat HZPC blijft groeien in verschillende regio's, segmenten en businessmodellen. Ook dit brengt weer risico's met zich mee. Hierom voelen we de noodzaak dit intern te versterken. Dit begint met duidelijke (interne) processen en procedures. Daarnaast eist onze externe omgeving ook steeds meer transparantie over onze activiteiten. Meer aandacht geven aan interne processen en compliance kan het gevoel geven dat ondernemerschap op de tweede plek komt. Dit is echter niet het geval. Het is net als bij de groei van een kleine auto naar een vrachtauto: wanneer we sneller en meer willen, moeten we betere remmen en een beter dashboard hebben. Dat is wat we willen bereiken met het inrichten van ERM.

Met onze risicomanagementactiviteiten proberen wij meer zekerheid te bieden rondom het halen van onze handelsdoelen en het voldoen aan onze verplichtingen richting onze klanten, aandeelhouders, medewerkers en de samenleving.

Het nemen van risico's is inherent aan zakendoen. Door gebalanceerd risico's te nemen, streven wij ernaar een gezonde en duurzame onderneming te zijn en te blijven. Risicobeheersing is daarom een belangrijk onderdeel van het ondernemingsbestuur en de strategieontwikkeling.

Extra risico

Het boekjaar 2019-2020 is er één om niet snel te vergeten. Het jaar 2020 zal de geschiedenisboeken ingaan als het jaar van Covid-19, oftewel het coronavirus. Wat begon met een besmettingshaard in het Chinese Wuhan, werd een wereldwijde pandemie. Veel bedrijven hadden de pandemie niet in hun risicotabel staan. Voor ons heeft het op verschillende manieren impact gehad. Op onze omzet was de impact dit jaar beperkt; de meeste pootaardappelen waren verkocht voordat het virus uitbrak.

Wat de impact het komende jaar zal zijn, hangt af van hoe de pandemie zich verder ontwikkelt en welke maatregelen verschillende gebieden nemen. We zijn echter een onderdeel van de voedselketen waardoor onze bijdrage in een bepaald land zolang mogelijk operationeel blijft.

Het coronavirus zorgt voor nieuwe uitdagingen en een nieuwe manier van werken. Thuiswerken was (en is) de norm. Voor onze medewerkers was dit een hele nieuwe ervaring. Echter, wereldwijd waren ze creatief om toch hun klanten te bedienen. Het werk werd waar mogelijk van huis uit gedaan. Op de verschillende kantoren zijn aanpassingen gemaakt om op gepaste afstand te kunnen werken.

Tot dusver is de impact van de pandemie op de opbrengsten en kosten minimaal.

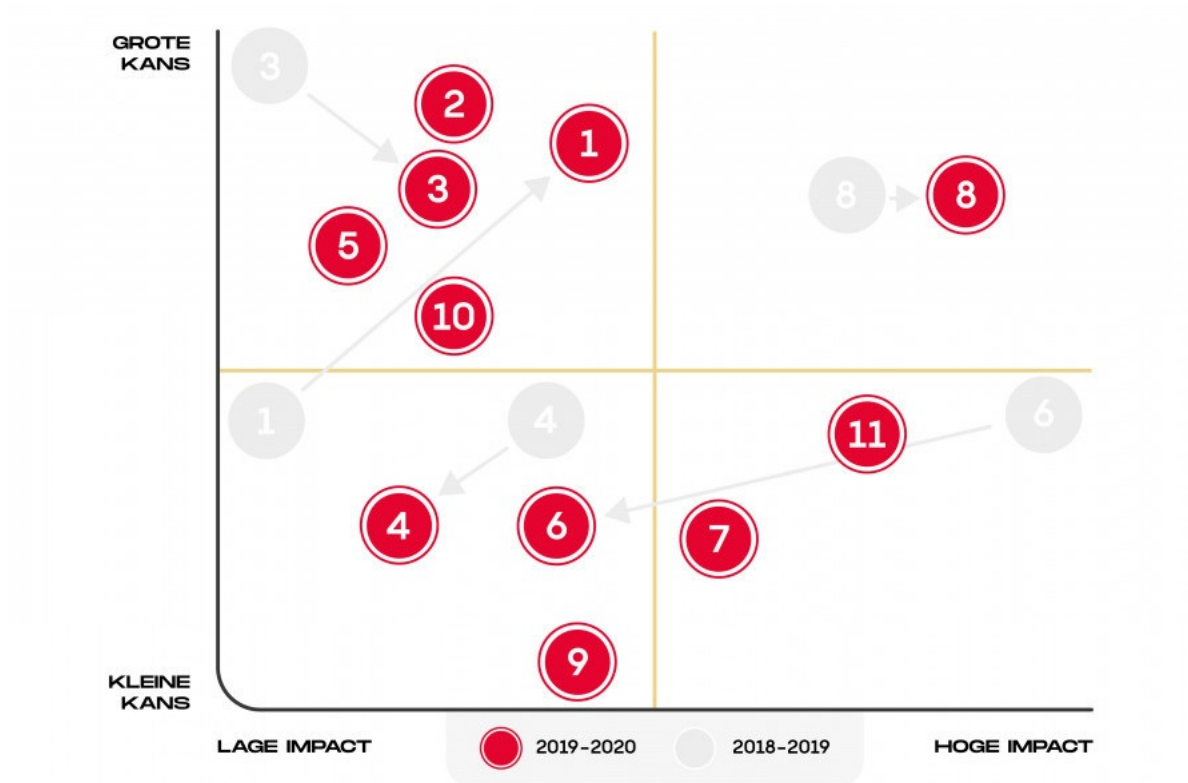
Wel worden we geconfronteerd met een oplopende debiteurenpositie en een toenemende liquiditeitsbehoefte. Met een aantal klanten is concrete afspraken gemaakt over de betalingstermijnen en het debiteurenbeheer krijgt extra aandacht.

We vinden het echter wel essentieel om vanaf nu de pandemie in onze risicotabel als risico 11 op te nemen.

Risicofactoren

In onderstaande tabel staan de 11 belangrijkste risicofactoren. De tabel geeft weer hoe groot de kans is dat een risico zich voordoet en wat de mogelijke impact van het risico op onze strategische ambities is. Voor het kwadrant 'hoge impact' en 'hoge kans', geven wij bovendien mitigerende maatregelen. Het overzicht is geen uitputtende lijst maar zien we op dit moment als onze grootste risico's.

Het afgelopen jaar hebben zich specifiek de volgende risico's voorgedaan:

1 - Economisch risico

Economisch gezien is de situatie drastisch veranderd. Waar we in het begin van het jaar nog een wereldwijde groei hadden zien we nu in vele regio's een sterke afname van economische activiteiten. Door de lage olieprijs en de pandemie is de marktsituatie in onze belangrijke exportmarkten sterk veranderd. Dit kan mogelijk een impact hebben op onze export en daarmee op het financiële resultaat van ons bedrijf en onze telers.

2 - Politieke onrust

De politieke onrust is zeker niet verminderd, maar specifieke politieke beslissingen hebben wel een negatieve impact gehad op de verkopen. Afgelopen jaar hebben we vertraging opgelopen bij het ontvangen van gelden. In Rusland waren de exportmogelijkheden wederom beperkt. Door onze internationale spreiding zijn deze risico's redelijk gemitigeerd maar wel degelijk aanwezig.

3 - Koerswijzigingen

Sterke koersschommelingen hebben zich het afgelopen jaar voorgedaan. Zeker in de ontwikkelingsgebieden als Zuid-Afrika en Chili maar ook in Rusland hebben we de gevolgen van daling in de waarde van de valuta moeten absorberen. We hebben relatief geringe buitenlandse valuta-positie maar de beweging was significant en hebben een invloed gehad op ons resultaat van de onderneming. We hebben dit echter weten te compenseren door grotere volumes te verkopen in deze markten.

4 - Talentmanagement

Door de geprognostiseerde groei was de noodzaak tot het aantrekken van talent een punt van aandacht. Hiertoe wordt gewerkt aan het imago en de communicatie van HZPC Holding. We zijn ondanks de krappe arbeidsmarkt omstandigheden

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

er goed in geslaagd om het juiste talent aan te trekken. We constateren dat het onze missie en visie getalenteerde mensen aanspreekt. De komende jaren verwachten we de kans en de impact voor dit risico lager, dankzij een ruimere markt en een geringe groei van het aantal werknemers.

5 - Beschermingsmiddelen

Doordat bepaalde gewasbeschermingsmiddelen niet meer toegepast kunnen worden, wordt de uitdaging voor telers in de teelt en de bewaring van pootaardappelen groter. Deze uitdaging zal in de komende jaren alleen maar groter worden. Door alternatieve maatregelen en voorlichting wordt dit risico gemanaged. Ook wordt hard gewerkt om meer rassen op de markt te brengen die het gebruik van beschermingsmiddelen terugdringt. Dit kost tijd. Daarnaast lijkt het dat de maatschappelijke druk groter wordt om de regelgeving sneller aan te passen. Hierdoor komt er meer druk te liggen om onze rassen portfolio sneller aan te passen. De mogelijkheden hiervoor zijn echter beperkt. Daardoor zien we mogelijk de impact van dit risico vergroten in de komende jaren.

6 - Informatievoorziening

Informatievoorziening en -bescherming: door de groei en verdere digitalisering wordt de afhankelijkheid van IT-systemen vergroot.

We hebben vorig jaar vermeld dat door de geplande implementatie van een nieuw Enterprise Resource Planning (ERP) systeem er een extra risico was met een hoge impact en een redelijke kans. De afgelopen jaren hebben we veel kosten gemaakt om een nieuwe ERP te implementeren. Dit was conform accountingstandaard geactiveerd. We zijn echter in oktober van dit jaar gestopt met het project. Dit omdat het risico te groot was voor de organisatie en onze telers. Hierdoor zijn we genooddaakt om een last in ons resultaat te nemen. Dit zijn de kosten die we afgelopen jaren hebben gemaakt voor dit project. Dit risico heeft ons resultaat hard geraakt en de kans en de impact heeft zich gematerialiseerd.

Er worden opnieuw stappen gezet naar een nieuw geïntegreerd systeem met een adequate infrastructuur en back-upfaciliteiten. Het vorige project hebben we uitgebreid geëvalueerd en aanpassingen voor gemaakt in de manier van voorbereiden en werken. De komende jaren wordt het project dan ook opnieuw opgestart. De noodzaak blijft om het oude maatwerksysteem te vervangen en meer toekomstbestendig te maken. Het is de verwachting - na versterkingen en vernieuwingen van het oude ERP-systeem - dat we de komende drie jaar nog goed met het oude maatwerksysteem uit de voeten kunnen. We hebben daarom voor komend jaar het risico in de grafiek verlaagd naar kleine kans en lage impact omdat we komend jaar veel tijd besteden aan de voorbereiding en nog niet in staat zijn om te implementeren.

Naast een nieuw ERP-systeem wordt ook gewerkt aan een betere beveiliging van de IT-infrastructuur. Dit wordt getest door pentesten en training van de medewerkers. Dit is essentieel, omdat er vanuit de externe wereld steeds meer bedreigingen zijn op dit vlak. De testen en het onderhoud die de afgelopen jaren plaatsvonden geven ons genoeg vertrouwen dat de kans en de impact op onze organisatie lager uitvallen.

7 - Pootaardappelziekten

De pootaardappelmarkt is een wereldwijde markt. Onze verkopen worden beïnvloed door fytosanitaire hindernissen en of door politieke maatregelen. Ziekterisico speelt een belangrijke rol bij het kweken van aardappelen. Met name quarantaineziekten hebben een grote invloed op de beschikbaarheid van pootaardappelen. De ontdekking van een quarantaineziekte op ons kweekbedrijf of in ons productiegebied zou de ontwikkeling van nieuwe rassen en de verkoop van geproduceerde rassen behoorlijk kunnen vertragen. Dit jaar zijn er geen specifieke gevallen of redenen om de status van dit risico aan te passen.

8 - Internationale commerciële activiteiten

Ons bedrijfsresultaat is onderhevig aan kredietrisico's. De financiële positie van de verschillende kopers in politiek instabiele gebieden is in het afgelopen jaar zeker niet minder moeilijk geworden of beter te beoordelen. In de komende periode zal een betalingsrisico groter worden door de economische crisis. Dit blijft een hoog risico met grote kans en een grote impact. We zien ook in de overzeese markten dat het langer duurt voordat er betaald wordt. Hiervoor hebben we, daar waar mogelijk, de volgende mitigerende maatregelen getroffen:

- Regelmatig gebruiken wij vrijwaringsmaatregelen, zoals vooruitbetaling, documentair krediet (LC's) en bankgaranties.
- Kredietlimieten worden gedurende het seizoen actief gevolgd.
- Nieuwe leveringen worden nauwelijks toegestaan tot alle schulden van het voorgaande seizoen zijn betaald.

9 - Naleving van wet- en regelgeving

HZPC Holding of haar ondernemingen kunnen verantwoordelijk worden gesteld voor alle verplichtingen die voortvloeien uit het niet voldoen aan wetten en regelgeving. Wij realiseren ons, dat wij als HZPC Holding meer en meer zaken doen in landen die eigen regelgevingen hebben waar wij aan moeten voldoen. De Engelse Anti-corruptiewet is een voorbeeld waaraan HZPC Holding en ook andere internationale bedrijven moeten voldoen. Wij realiseren ons dat het niet naleven van wet- en regelgeving schade kan berokkenen aan onze reputatie en dat dit kan leiden tot aanzienlijke juridische consequenties. Dit jaar heeft de invoering van de AVG wetgeving ook weer de nodige aandacht gekregen. Door het voorgenoemde ERM-systeem hopen we dit risico nog beter te kunnen managen.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

10 - Substitutierisico

De kans dat substitutieproducten ontwikkeld worden, zoals concurrerende rassen of dat anderen eerder en/of beter aardappelen uit zaad produceren, is aanwezig, maar wij achten dit op korte termijn geen groot risico. Op lange termijn kan dit een grote impact hebben ons businessmodel. Daarom werken we aan hybride rassen en aardappelen uit zaad. Voor komende jaren zien we geen reden om de huidige positie aan te passen.

11 – Pandemie

Het afgelopen boekjaar heeft de COVID-19 pandemie een beperkte impact gehad op ons resultaat. Enkele contracten zijn heronderhandeld, wat een beperkte impact had op onze omzet. De kosten zijn wat lager doordat we minder in staat waren om onze klanten en of partners te bezoeken. Wat de impact daarvan is op de lange termijn, is moeilijk in waarde uit te drukken. Ook worden we geconfronteerd met een oplopende debiteurenpositie en een toenemende liquiditeitsbehoefte.

Naast de reeds bekende gevolgen van de COVID-19-uitbraak en de daarmee samenhangende overheidsmaatregelen, veroorzaakt de huidige macro-economische onzekerheid een verstoring van de wereldwijde economie. Tevens blijft er onzekerheid bestaan over een eventuele tweede golf die ons en onze exportlanden kan treffen. Het blijft voor het management onzeker wat de langetermijngevolgen voor HZPC zullen zijn. Het management heeft verschillende analyses uitgevoerd om in het geval van een daling van de omzet, bij verschillende scenario's te bepalen wat de impact zou kunnen zijn op de liquiditeit van HZPC.

Het management beoordeelt continue de beschikbare informatie en de risico's, om passende maatregelen te nemen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.4 Resultaten, investeringen, financiering

Resultaten

In het afgelopen jaar is een netto-omzet geboekt van 360,6 miljoen euro. De brutomarge van de organisatie is gestegen naar 65,3 miljoen euro. De nettowinst voor belasting is sterk gedaald door de grote afschrijving op het ERP project en beloopt 3,2 miljoen en de nettowinst na belasting bedraagt 1,2 miljoen euro.

Investeringsen

Samen met onze joint-venture partner hebben we dit jaar Mahindra-HZPC opnieuw voorzien van extra kapitaal om de groei en de continuïteit te garanderen. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in onze R&D-faciliteiten want die waren uit hun jasje gegroeid. Ook onze internationale mini tuber en tissue plantproductie in China en Rusland zijn uitgebreid. Dit zijn extra investeringen die hebben plaatsgevonden naast onze jaarlijkse vervanging investeringen in R&D en ICT. Ons geïnvesteerd kapitaal per einde boekjaar 2019/2020 bedraagt 29,6 miljoen euro en is hiermee met 6,2 miljoen euro gedaald. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het ERP-project en overige investeringen. Bovendien investeren we in de verdere verbetering van onze Research faciliteiten en in uitbreiding van onze Tissue Culture and minituber faciliteiten. De komende jaren moeten we investeren in de vernieuwing van ons ERP-pakket inclusief aanverwante software.

We investeren in ons personeel en verwachten geen toename in ons personeelsbestand.

Financiering

In de financieringsstructuur heeft zich dit jaar geen grote verandering voorgedaan. Echter door Corona zijn we wel genoodzaakt geweest onze ruimte te gebruiken en hebben we deze ook bij de banken uitgebreid. We zien dat behoefte aan werkkapitaal is toegenomen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van onze debiteuren en meer vooruitbetalingen aan onze telers. De onderneming heeft dus de faciliteit met de bank verruimd om de groeiende behoefte aan werkkapitaal te financieren. De solvabiliteit is gedaald van 41,4 procent in 2018/2019 naar 37,0 procent in 2019/2020. De current ratio kwam uit op 1,3 en de quick ratio is uitgekomen op 1,2.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9.5 Certificaat van aandeel

HZPC Holding heeft 783.725 aandelen uitgegeven van nominaal 20 euro. Vereniging HZPC bezit 100% van de aandelen en heeft alle aandelen gecertificeerd. De certificaathouders vormen een besloten groep en zij moeten aan specifieke kwalificaties voldoen. Alle certificaathouders hebben een zakelijke overeenkomst met HZPC Holding of hebben deze in het verleden gehad.

Connecting Growers

Twintig jaar geleden waren bijna alle certificaten in handen van actieve telers. Nu is dit ongeveer de helft. Dit komt doordat veel telers die niet meer actief telen en wel certificaten bezitten, deze certificaten beperkt aanbieden. Door actieve telers worden deze certificaten weinig aangekocht.

De directie heeft in samenspraak met RvC en het bestuur van de vereniging HZPC besloten om een manier te vinden dat meer certificaten van aandelen in handen moet komen van actieve telers. Hiervoor heeft de RvC en het bestuur het voorstel van de directie om het Connecting Growers programma op te zetten. Zie voor meer informatie: www.hzpc.nl/cg.

Beurshandelsdag

Tweemaal per boekjaar, in november en in mei, wordt door Vereniging HZPC een beurshandelsdag georganiseerd. Gedurende die dagen zal HZPC naast de certificaten regeling voor het personeel dus ook de certificaten voor het Connecting Growers programma inkopen.

De Vereniging HZPC is de beurshouder en Captin is beursuitvoerder voor de beurshandelsdag in november 2019 en mei 2020. Captin verzorgt ook de administratie van de certificaten.

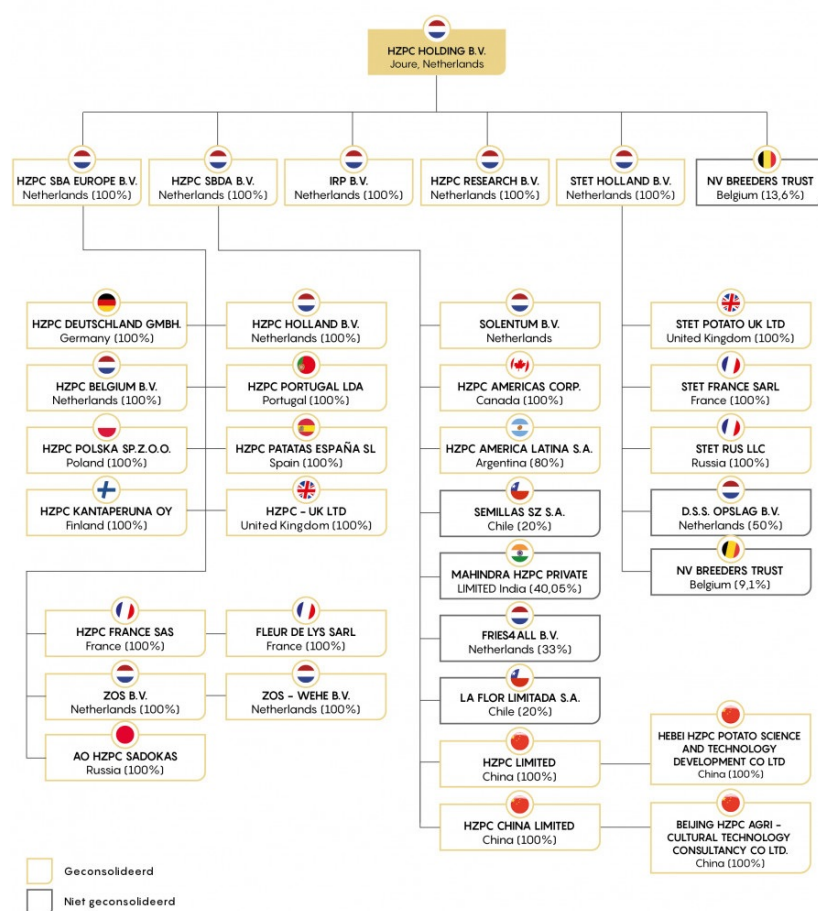
De certificaathouders worden over de onderneming geïnformeerd door middel van mediaberichten, het jaarverslag en via de website van HZPC Holding (www.hzpc.com). Daarnaast ontvangen de Nederlandse certificaathouders het relatiemagazine 'Ruggespraak'.

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Winst per aandeel (x EUR 1)	€ 8,93	€ 10,82	€ 6,00	€ 11,93	€ 1,49
Dividend per aandeel (x EUR 1)	€ 5,75	€ 7,00	€ 4,00	€ 7,75	€ 1,00
Dividend als % van de winst	64%	65%	67%	65%	67%
Koers per 30 juni (x EUR 1)	€ 136,90	€ 165,65	€ 200,00	€ 162,00	€ 131,25
Dividend als % van de koers	4,20%	4,23%	2,00%	4,78%	0,76%
Aandelenrendement (x EUR 1)	€ 23,75	€ 35,75	€ 38,35	€ (30,25)	€ (29,75)
Aandelenrendement % van de koers (per 30 juni van vorige jaar)	21,00%	26,11%	23,15%	-15,13%	-18,36%

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Groepsstructuur

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1889429/20W00172849GRN d.d.
 1 oktober 2020
 (mede) betrekking heeft.
 KPMG Accountants N.V.

Verslag van Raad van Commissarissen

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1830429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

10.1 In gesprek met Meerten Ubbens

Wat is de taak van de RvC?

“De Raad van Commissarissen is belast met het houden van toezicht en het adviseren van de Executive Board. Hierbij gaat het om het bepalen en bereiken van de bedrijfsstrategie, het beleid en de doelstellingen. Daarnaast heeft de RvC de rol van werkgever en stelt zij de beloning van de Executive Board vast. Bij HZPC Holding is de RvC een losstaand orgaan dat volledig onafhankelijk opereert van de Executive Board. Leden van de RvC worden benoemd door het bestuur van de aandeelhouder: de Vereniging HZPC.”

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Executive Board van HZPC. Voorzitter van de RvC Meerten Ubbens blikt terug op het boekjaar 2019/2020.

Hoe kijkt u terug op het boekjaar 2019/2020?

“Als ik terugkijk, heeft HZPC een goed operationeel resultaat behaald. Het is uitermate jammer dat HZPC een grote afschrijving moet doen op een niet geslaagde ERP implementatie (informatie- en managementsysteem). Desondanks wil ik toch de Executive Board en alle medewerkers een compliment geven voor het vele werk dat ze verricht hebben in deze, zeker het laatste halfjaar, niet makkelijke tijd.”

Wat waren aandachtspunten?

“De coronacrisis eist wereldwijd alle aandacht op, zo ook bij HZPC de laatste maanden van dit jaar. De coronacrisis heeft niet veel invloed gehad op het resultaat van dit boekjaar, omdat in maart verreweg het meeste pootgoed al was verkocht. Ook is HZPC in staat geweest in april en mei om de verkochte pootaardappelen te leveren aan hun klanten. Hierdoor kun je als bedrijf door met je plannen.”

Wat zijn de gevolgen op langere termijn?

“Wat het effect van de coronacrisis op lange termijn zal zijn, is nu nog moeilijk te zeggen. Je zag dat mensen en bedrijven aan het begin van de crisis in grote onzekerheid verkeerden en de kat uit de boom keken; met minder investeringen als gevolg. Verwacht wordt dat de vraag naar voedsel op lange termijn niet zal dalen dankzij de alsmaar groeiende wereldbevolking. Voor HZPC is er op lange termijn daarom geen sprake van ontwrichting van het bedrijfsprospectief. Wel is het mogelijk dat de coronacrisis het komend boekjaar voor minder resultaat zorgt. Gelukkig is HZPC goed gefinancierd en kan de onderneming tegen een stootje.”

Wat vroeg het afgelopen boekjaar nog meer aandacht?

“Een belangrijk punt was de implementatie van een nieuw ERP-systeem. Afgelopen oktober heeft de directie besloten om de implementatie stop te zetten. Het risico voor het bedrijf, en in het bijzonder voor de telers, zo vlak voor het seizoen was simpelweg te groot. Aan het vervolg hebben we tijdens de vergaderingen veel aandacht besteed. Alle kosten van het project nemen we dit jaar in het resultaat op, wat in overeenstemming is met de geldende richtlijnen van de jaarverslaggeving. Hierdoor daalt het netto resultaat naar 1,2 miljoen. We betreuren de gevolgen, maar nemen het verlies. Hierdoor nemen we geen lasten mee naar de toekomst. We realiseren ons dat dit geen goed nieuws is voor onze aandeelhouder. We hebben besloten de gebruikelijke twee derde uit te keren als dividend. Hierdoor komen we op een dividend van Euro 1,00 per aandeel, wat neerkomt op een dividendrendement van 0,76% per aandeel.”

En verder?

Het afgelopen boekjaar is ook gewerkt aan een programma om HZPC-telers meer aan de onderneming te binden. Als Raad van Commissarissen gaan we dit programma (Connecting Growers, red.) met interesse volgen. We vinden het belangrijk om telers aan HZPC te binden en op die manier hun betrokkenheid via certificaten in de onderneming te vergroten. Die binding krijg je voornamelijk door een goede prijs te bieden, maar het hebben van certificaten van aandelen kan deze band verder versterken. We zijn benieuwd of dit middel ook het gewenste doel bereikt.”

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
189429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Het veredelen en vermarkten van aardappelen en het ontwikkelen van nieuwe concepten is een zaak van lange adem. Hoe ga je daar als RvC mee om?

“Veel investeringen die HZPC doet zijn gericht op de lange termijn en niet meteen terugverdiend. Denk aan de investeringen in nieuwe markten zoals India en de ontwikkeling van hybride rassen; ontwikkelingen die op de lange termijn grote effecten zullen hebben. Het is nu zaak om hier welbewust geld aan uit te geven. Het hoort bij onze klankbordfunctie om bij grote investeringen kritische vragen te stellen, zo nodig tegengas te geven en te toetsen. Zo stond dit jaar de herfinanciering van onze Joint venture (Mahindra-HZPC, red.) in India vaak op de agenda.”

Hoe is de relatie met de Executive Board?

“HZPC heeft een enthousiaste, bevlogen directie waarmee we een goede relatie hebben. Er is sprake van open communicatie, gebaseerd op vertrouwen. De directie is dit jaar acht keer aanwezig geweest bij een bijeenkomst van de Raad van Commissarissen. De Vereniging HZPC bezit de aandelen van HZPC Holding. In samenwerking met het bestuur van de vereniging heeft de Raad van Commissarissen dit jaar drie keer een algemene vergadering van aandeelhouders gehouden.”

Hoe is het risicomanagement ingericht bij HZPC?

“Ook het risicomanagement is uiteraard een terugkerend onderwerp in de vergaderingen van directie en Raad van Commissarissen. Zo hebben we onlangs afgesproken dat onderwerp nader uit te diepen teneinde voor HZPC een zo concreet en goed mogelijk meetbaar risicoprofiel te kunnen definiëren.”

Zijn er binnen de RvC ook wijzigingen geweest?

“In het afgelopen boekjaar is Wigle Sinnema afgetreden vanwege het aflopen van de maximale zittingstermijn. Wij bedanken hem hartelijk voor de afgelopen acht jaren, waarin hij met zijn bevlogen inzet gezorgd heeft dat de stem van de teler ook op dit niveau hoorbaar was. De Raad van Commissarissen is blij dat in mevrouw Martine Hommes-Gesink uit Lauwerzijl een goede opvolger voor Wigle Sinnema is gevonden. Martine Hommes-Gesink is in de algemene vergadering van aandeelhouders van mei 2020 benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen.”

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

RvC: Martine Hommes-Gesink, Meerten Ubbens, Irina Frovola, Michael Kester, Cor Biemond

Joure 1 oktober 2020

Namens de voltallige RvC

Meerten Ubbens, voorzitter

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Jaarrekening HZPC Holding

KPMG Audit
Document verspreid als rapport
N°004/2020/0001/20000001 d.d.
1 oktober 2020
Inzake jaarrekening 2020
KPMG Accountants N.V.

11.1 Geconsolideerde balans

(na bestemming van het resultaat)

Activa

(x EUR 1.000)

	Toelichting	30-jun-20	30-jun-19
VASTE ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		804	7.504
Goodwill		124	498
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		1.636	2.181
		2.564	10.183
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		13.984	14.824
Machines en installaties		6.361	6.048
Andere vaste bedrijfsmiddelen		616	643
Activa in uitvoering		2.401	395
		23.362	21.910
Financiële vaste activa	3		
Deelnemingen		1.070	1.207
Vorderingen op Vereniging HZPC		65	137
Overige effecten		25	25
Latente belastingvordering		2.204	1.972
Overige vorderingen		324	374
		3.688	3.715
TOTAAL VASTE ACTIVA		29.614	35.808
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden	4	2.133	2.012
Vorderingen			
Handelsdebiteuren	5	54.108	41.093
Vorderingen op deelnemingen	6	342	189
Belastingen, premies en sociale verzekeringen	7	9.421	6.788
Overige vorderingen en overlopende activa	8	15.311	13.082
		79.182	61.152
Liquide middelen	9	33.217	30.403
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		114.532	93.567
ACTIVA		144.146	129.375

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Passiva

(x EUR 1.000)

	Toelichting	30-jun-20	30-jun-19
GROEPSVERMOGEN	10		
Eigen vermogen		53.357	53.550
Voorzieningen	11		
Pensioenen		177	164
Overige voorzieningen		419	423
		596	587
Kortlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen	12	57.850	35.282
Schulden aan leveranciers		14.430	16.381
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen		266	300
Belastingen, premies en sociale verzekeringen	13	1.852	2.238
Te betalen dividend		784	6.074
Overige schulden en overlopende passiva	14	15.011	14.963
		90.193	75.238
PASSIVA		144.146	129.375

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
 (mede) betrekking heeft.
 KPMG Accountants N.V.

11.2 Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(x EUR 1.000)

	Toelichting	2019/2020	2018/2019
Netto-omzet	15	360.599	347.864
Overige bedrijfsopbrengsten	16	2.927	2.431
Som der bedrijfsopbrengsten		363.526	350.295
Kosten van grond- en hulpstoffen en diensten van derden	265.144	257.772	
Vrachten en laadkosten	24.022	21.875	
Emballage	8.987	8.316	
Lonen en salarissen	17 21.521	20.187	
Sociale lasten en pensioenlasten	17 6.382	5.880	
Afschrijving op immateriële vaste activa	1.156	1.102	
Overige waardeveranderingen van immateriële vaste activa	8.879	0	
Afschrijving op materiële vaste activa	3.126	3.185	
Overige bedrijfskosten	18 20.683	18.303	
Som der bedrijfslasten		359.900	336.620
Bedrijfsresultaat		3.626	13.675
Rente baten en soortgelijke opbrengsten	19 361	1.962	
Rentelasten en soortgelijke kosten	20 -740	-2.142	
		-379	-180
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		3.247	13.495
Vennootschapsbelasting	21 -1.935	-3.415	
Resultaat deelnemingen	-147	-727	
		-2.082	-4.142
Resultaat na belastingen		1.165	9.353
Totaal van de rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen van de rechtspersoon		-575	-7
Totaal resultaat van de rechtspersoon		590	9.346

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.3 Geconsolideerde kasstroomoverzicht

(x EUR 1.000)

	toelichting	2019/2020	2018/2019
Bedrijfsresultaat		3.626	13.675
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	1,2	13.161	4.287
Mutatie voorzieningen	11	9	36
Mutatie in werkkapitaal		3.623	-850
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		20.419	17.148
Ontvangen interest	19	361	1.962
Ontvangen dividend		71	104
Ontvangen winstbelasting	21	513	0
Betaalde interest	20	-740	-2.067
Betaalde winstbelasting	21	-4.396	-1.255
Kasstroom uit operationele activiteiten		16.228	15.892
Investerings in:			
Immateriële vaste activa	1,2	-2.337	-3.522
Financiële vaste activa	3	0	0
Investerings in bestaande deelnemingen	3	-311	-770
Materiële vaste activa	2	-5.057	-3.347
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	699	373
Kasstroom uit investeringen		-7.006	-7.266
Financieringsactiviteiten			
Betaald dividend		-6.074	-3.135
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-6.074	-3.135
Nettokasstroom		3.148	5.491
Valuta- en omrekeningsverschillen		-334	-320
Mutatie geldmiddelen		2.814	5.171
Saldo liquide middelen begin boekjaar	9	30.403	25.232
Mutatie liquide middelen	9	2.814	5.171
Saldo liquide middelen einde boekjaar	9	33.217	30.403

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.4 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2019/2020

Algemeen

De onderneming, gevestigd te Joure, op de Edisonweg 5 met KvK nummer 807807928, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van de Vereniging HZPC.

De voornaamste activiteiten van de groep concentreren zich rond het product de aardappel en omvatten:

- onderzoek;
- het veredelen en kweken van rassen;
- het (doen) telen, verhandelen en distribueren van poot- en consumptieaardappelen;
- het verrichten van alle overige handelingen op commercieel, industrieel en financieel gebied;
- het ontwikkelen van concepten.

De aangesloten telers verbinden zich aan de onderneming door de door hun geteelde aardappelen te leveren aan de onderneming en ontvangen hierover een uitbetaling. De onderneming verbindt zich de door de teler geleverde oogstopbrengst te verkopen en ontvangt hier een vergoeding voor. Er wordt geteeld in een pool; daarnaast worden er afzonderlijke afspraken met telers gemaakt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Algemene grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een jaar wat loopt vanaf 1 juli tot en met 30 juni van het volgende jaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in Nederland. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van Artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat na belastingen van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Continuïteit

Afgelopen boekjaar heeft de Covid-19 pandemie een beperkte impact gehad op ons resultaat. Enkele contracten zijn heronderhandeld, wat een beperkte impact had op onze omzet. De kosten zijn wat lager door dat we minder instaat waren om onze klanten en of partners te bezoeken. Verder worden we geconfronteerd met een oplopende debiteurenpositie. Met een aantal klanten zijn concrete afspraken gemaakt over de betalingstermijnen en het debiteurenbeheer krijgt extra aandacht.

Naast de reeds bekende gevolgen van de COVID-19-uitbraak en de daarmee samenhangende overheidsmaatregelen, veroorzaakt de huidige macro-economische onzekerheid een verstoring van de wereldwijde economie. Tevens blijft er onzekerheid bestaan over een eventuele tweede golf die ons en onze exportlanden kan treffen. Het blijft voor het management onzeker wat de langetermijngevolgen voor HZPC zullen zijn. Het management beoordeelt continue de beschikbare informatie en de risico's, om passende maatregelen te nemen.

De COVID19-crisis heeft mogelijk ook gevolgen voor de liquiditeit van de onderneming. Het management heeft verschillende analyses uitgevoerd om in het geval van een daling van de omzet, bij verschillende scenario's te bepalen wat de impact zou kunnen zijn op de liquiditeit van HZPC.

In al deze scenario's beschikt HZPC nog over voldoende liquiditeitsruimte en kan, al dan niet door het nemen van aanvullende maatregelen, worden voldaan aan de ratio's die zijn overeengekomen met de financiers van de onderneming.

Op basis van de door het management uitgevoerde scenario analyse en de huidige resultaten en financieringspositie van de onderneming is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Algemene waardering

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, in samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het (mede) betrekking heeft.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889/29/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
KPMG Accountants N.V.

economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de pootaardappelen en consumptieaardappelen zijn overgedragen aan de koper.

Licenties worden als opbrengsten verantwoord wanneer derden van het recht om activa van de onderneming te gebruiken gebruik hebben gemaakt.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal, tenzij anders aangegeven.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslag bij de post debiteuren is naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen, met betrekking tot het kredietrisico welke afhankelijk is van de afnemer, geografische regio en economische omstandigheden.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de [Tabel deelnemingen](#) (PDF pag. 71).

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. Joint ventures worden niet meegeconsolideerd maar gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Toelichting op de consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte resultaten. Indien transacties met een niet-geconsolideerde deelneming, die niet kwalificeert als groepsmaatschappij en wordt gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode, plaatsvinden wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben verwerkt (proportionale resultaatbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt volledig verwerkt.

KPMG
KPMG Audit
Dit document is een samenvatting van ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Deelnemingen (direct en indirect) per 30 juni 2020

HZPC Holding B.V. te Joure, is de moedermaatschappij van een groep met de volgende deelnemingen:

HZPC SBA Europe B.V. met haar deelnemingen:

Geconsolideerd:	Belang:
HZPC SBA Europe B.V. te Joure, Nederland	100%
HZPC Holland B.V., te Joure, Nederland	100%
HZPC Belgium B.V. (voorheen Bonna Terra B.V.), te Emmeloord, Nederland	100%
ZOS B.V. te Leeuwarden, Nederland met haar deelneming:	100%
ZOS WEHE B.V., te Wehe-den Hoorn, Nederland	100%
HZPC France SAS, te La Chapelle d'Armentieres, Frankrijk	100%
met haar deelneming:	
Fleur de Lys - SARL, te La Chapelle d'Armentieres, Frankrijk	100%
Patatas HZPC España S.L., te Torrent, Spanje	100%
HZPC Portugal Lda, te Mira, Portugal	100%
HZPC UK Ltd., te Crowle Scunthorpe, Verenigd Koninkrijk	100%
HZPC Deutschland GmbH, te Eydelstedt, Duitsland	100%
HZPC Polska Sp. z o.o., te Poznan, Polen	100%
HZPC Kantaperuna Oy, te Tyrnävä, Finland	100%
AO HZPC Sadokas, te Sint Petersburg, Rusland	100%

HZPC SBDA B.V. met haar deelnemingen:

Geconsolideerd:	Belang:
HZPC SBDA B.V. te Joure, Nederland	100%
HZPC Americas Corp., te Charlottetown, Canada	100%
HZPC América Latina S.A., te Buenos Aires, Argentinië	80%
HZPC China Ltd, te Hongkong, China	100%
met haar deelneming:	
Beijing HZPC Agricultural consultancy Co. Ltd., te Beijing, China	100%
HZPC Ltd, te Hongkong, China	100%
met haar deelneming:	
Hebei HZPC Potato Science and Technology Development Co., Ltd., te Langfang, China	100%
Solentum B.V., te Joure, Nederland	100%

Niet-geconsolideerd:

Semillas SZ S.A., te Santiago, Chili	20%
La Flor Limitada S.A., te Santiago, Chili	20%
Mahindra HZPC Ltd., te Chandigarh, India	40,05%
Fries4all B.V., te Joure, Nederland	33%

IPR B.V., te Joure, Nederland (geconsolideerd)	100%
---	------

HZPC Research B.V., te Metslawier, Nederland (geconsolideerd)	100%
--	------

STET Holland B.V. met haar deelnemingen:

Geconsolideerd:	
STET Holland B.V., te Emmeloord, Nederland	100%
STET Potato UK Ltd., te Lincoln, Verenigd Koninkrijk	100%
STET France SARL, te Bapaume, Frankrijk	100%
STET Rus LLC, te Moskou, Rusland	100%

Niet-geconsolideerd:

D.S.S. Opslag B.V., te Dronten, Nederland	50%
---	-----

N.V. Breeders Trust, te Brussel, België (niet geconsolideerd)	22,7%
--	-------

Per einde van het boekjaar 2019/2020 is de deelneming HZPC Sadokas Oy, te Tyrnävä in Finland, geliquideerd.

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers.

De bij omrekening en afwikkeling optredende valutakoersverschillen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de periode dat zij zich voordoen, met uitzondering van de valutaverschillen op monetaire posten die deel uitmaken van de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland. Niet monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Bedrijfsuitoefening in het buitenland

De activa en verplichtingen van bedrijfsuitoefening in het buitenland, met inbegrip van goodwill en bij consolidatie ontstane reële waardecorrecties, worden in euro's omgerekend tegen de geldende koers per balansdatum. De opbrengsten en kosten van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Valutaomrekeningsverschillen worden verwerkt in de reserve omrekeningsverschillen. Als een buitenlandse activiteit geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, wordt het betreffende bedrag uit de reserve omrekeningsverschillen overgeboekt naar de overige reserves.

Ontwikkeling belangrijkste valuta's

De ontwikkeling van de belangrijkste valuta is als volgt:

EUR 1 t.ov. vreemde valuta	Koers 30-06-2020	Gem. koers	Koers 30-06-2019
Canadese Dollar	1,536	1,526	1,490
Britse Pond	0,914	0,899	0,900
Poolse Zloty	4,456	4,444	4,240
Amerikaanse Dollar	1,124	1,125	1,140
Zuid Afrikaanse Rand	19,421	19,269	16,010

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Handelsportefeuille

Indien de onderneming financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Hedge accounting bij waardering van afgeleide instrumenten op kostprijs

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst-en-verliesrekening, wordt het met het afgeleide instrument samenhangende resultaat in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting, wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de winst-en-verliesrekening zijn verwerkt.

Voor valutatermijncontracten afgesloten ter afdekking van monetaire activa en passiva in vreemde valuta's wordt kostprijs hedge accounting toegepast. Dit wordt gedaan om te bereiken dat de in de winst-en-verliesrekening verantwoorde resultaten als gevolg van de omrekening van de monetaire posten worden gecompenseerd met waardewijzigingen van de valutacontracten als gevolg van het verschil tussen de contante koers op afsluitdatum van het contract en de contante koers op rapporteringsdatum. Het verschil tussen de contante koers op afsluitdatum van het valutatermijncontract en de termijnkoers wordt via de winst-en-verliesrekening geamortiseerd over de looptijd van het contract.

Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, wordt de cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt, als overlopende post in de balans opgenomen, totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge accounting beëindigd. De vervolgwaaardering van het financiële instrument is dan tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Voorwaarden voor hedge accounting

De onderneming documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges.

De onderneming bepaalt op elke balansdatum de mate van ineffectiviteit van de combinatie van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie (de hedgerelatie). De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedgerelatie.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen (mede) betrekking heeft. Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld op de balansdatum.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
KPMG Accountants N.V.

verandering in reële waarde van het afdekkingsinstrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan balansdatum, wordt deze ineffectiviteit (het verlies) direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financieel actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als netto of simultaan af te wikkelen.

Als er sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen (inclusief direct aan de overname gerelateerde transactiekosten) en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en de 'voorwaardelijke' verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Goodwill betaald bij de acquisitie van buitenlandse groeps-maatschappijen en deelnemingen wordt omgerekend tegen de koers op de transactiedatum. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op 5 jaar. Intern gegenereerde goodwill wordt niet geactiveerd.

Ontwikkelingskosten (software)

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten (software). De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de onderneming de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de onderneming het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen.

Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel; de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die drie tot zeven jaar bedraagt. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom

De intellectual property rights worden gewaardeerd op het bedrag van de gerealiseerde kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de gerealiseerde kosten. De economische levensduur van zeven jaar en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafwaarde volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met restwaarde. Op bedrijfsterreinen en activa in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

• Bedrijfsgebouwen	4% - 20%
• Machines en installaties	10% - 33,3%
• Andere vaste bedrijfsmiddelen:	10% - 33,3%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

De kosten voor groot onderhoud worden verwerkt in de boekwaarde van de materiële vaste activa (de zogeheten 'componentenbenadering').

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens dezelfde methode.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd en aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming. De voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op de deelneming gevormd en voor het overige gerepresenteerd onder de voorzieningen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
18942920W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien een rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde winst- en verliesrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Overige financiële vaste activa

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld als opbrengst uit deelnemingen. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom-genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode. In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of er sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

- immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar (gerekend vanaf het moment van ingebruikname).

De terugneming van een bijzonder waardeverminderingverlies voor een kasstroomgenererende eenheid dient te worden toegerekend ter verhoging van de boekwaarde van de activa, niet zijnde goodwill op pro rata basis gebaseerd op de boekwaarden van de activa van de eenheid.

Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020

(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden naar verwachting zullen opbrengen.

Grond- en hulpstoffen (verpakkingsmaterialen en onderdelen) worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere actuele waarde.

De voorraad gereed product, miniknollen, welke zelf worden geteeld, worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs op basis van kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Dit betreft met name directe personeelskosten.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de rapportagevaluta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk gepresenteerd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Pensioen- en jubileumvoorzieningen

Onder de pensioenvoorziening zijn opgenomen de verplichtingen uit hoofde van pensioenreglementen en vergelijkbare verplichtingen. De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Zie ook grondslagen personeelskosten en toelichting 11 op de geconsolideerde balans.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd financiële instrumenten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Opbrengstverantwoording

Verkoop van pootaardappelen en consumptieaardappelen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van aardappelen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van aardappelen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de aardappelen.

De overdracht van risico's en voordelen varieert naargelang de voorwaarden van de betreffende verkoopovereenkomst.

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Deze opbrengsten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Licenties

Licenties worden betaald voor het gebruik van de activa van een onderneming, zoals de rassen door de onderneming zelf ontwikkeld. In het geval de groep handelt ten behoeve van door derden ontwikkelde rassen wordt de bedrijfsopbrengst opgenomen onder aftrek van de doorbetaling aan de rechthebbenden, aangezien de onderneming voor deze licenties geen kredietrisico loopt. Omzet wordt verantwoord als de omvang van de te ontvangen vergoeding betrouwbaar kan worden geschat en de inning ervan waarschijnlijk is.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat er wordt voldaan aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden in mindering gebracht op de kostprijs van het actief en daardoor systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten waaronder kosten handelsgoederen, diensten, vracht- en laadkosten en emballage. De kosten voor onderzoek en overige ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd. De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervings-moment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

KPMG KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Personeelskosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Op balansdatum wordt hiertoe een verplichting opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

De pensioentoezeggingen zijn ondergebracht bij een pensioenfonds. Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan een bedrijfstak-pensioenfonds.

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan.

Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden in de balans opgenomen in een voorziening. De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Ultimo boekjaar 2019/2020 waren er voor de groep geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van (ten minste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloonregeling met voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden) - voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise (ad EUR 14.167). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op EUR 57.232). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 100% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt per 30 juni 2020 volgens opgave van het fonds 88,9%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de groep bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies

Buitenlandse pensioenregelingen

Pensioenregelingen die vergelijkbaar ingericht zijn en functioneren op de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, met een strikte scheiding tussen de verantwoordelijkheden van en een risicodeling tussen de betrokken partijen (onderneming, fonds en deelnemers), worden verwerkt en gewaardeerd conform Nederlandse pensioenregelingen (zie vorige paragraaf). Voor buitenlandse regelingen die niet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, wordt een beste schatting gemaakt van de op balansdatum bestaande verplichting. Deze verplichting wordt vervolgens gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbaar geachte actuariële waarderingsmethodiek.

 KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases.

Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. De onderneming is alleen operationele leasecontracten aangegaan.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belasting

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil. Latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen worden gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta's zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is om de aard en de omvang van de transactie te verschaften van inzicht toegelicht.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet verwerkt in de jaarrekening. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

1. Immateriële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de immateriële vaste activa in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Goodwill	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	Totaal 2019/2020
Aanschafwaarde	8.425	5.002	3.817	17.244
Cumulatieve afschrijving	-921	-4.504	-1.636	-7.061
Boekwaarde per 1 juli	7.504	498	2.181	10.183
Investerings	2.416	0	0	2.416
Waardeveranderingen	-8.879	0	0	-8.879
Afschrijvingen	-237	-374	-545	-1.156
Saldo mutaties	-6.700	-374	-545	-7.619
Aanschafwaarde	1.962	5.002	3.817	10.781
Cumulatieve afschrijving	-1.158	-4.878	-2.181	-8.217
Boekwaarde per 30 juni	804	124	1.636	2.564

De waardeverandering in onderzoek en ontwikkeling heeft betrekking op de afwaardering van een nieuw ERP-systeem voor de gehele HZPC Groep.

2. Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in uitvoering	Totaal 2019/2020
Aanschafwaarde	39.263	27.338	3.472	395	70.468
Cumulatieve afschrijving	-24.439	-21.290	-2.829	0	-48.558
Boekwaarde per 1 juli	14.824	6.048	643	395	21.910
Investerings	181	2.406	410	2.280	5.277
Ingebruikname	0	274	0	-274	0
Desinvesteringen	-33	-559	-107	0	-699
Afschrijvingen	-988	-1.808	-330	0	-3.126
Saldo mutaties	-840	313	-27	2.006	1.452
Aanschafwaarde	39.411	29.459	3.775	2.401	75.046
Cumulatieve afschrijving	-25.427	-23.098	-3.159	0	-51.684
Boekwaarde per 30 juni	13.984	6.361	616	2.401	23.362

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de posten onder de Financiële vaste activa is als volgt:

	Deelnemingen	Vorderingen op Vereniging HZPC	Overige effecten	Latente belasting-vordering	Overige vorderingen	Totaal 2019/2020
Boekwaarde per 1 juli	1.207	137	25	1.972	374	3.715
Investerings/toename	311	0	0	0	0	311
Resultaat deelnemingen	-147	0	0	0	0	-147
Afschrijvingen / aflossingen	5	-72	0	0	-50	-117
Dotatie	0	0	0	232	0	232
Dividenduitkering	-71	0	0	0	0	-71
Koersverschillen	-235	0	0	0	0	-235
Mutaties 2019/2020	-137	-72	0	232	-50	-27
Boekwaarde per 30 juni	1.070	65	25	2.204	324	3.688

Deelnemingen

Dit betreft deelnemingen die vanwege minderheidsbelangen niet geconsolideerd worden. Voor een overzicht van de kapitaalbelangen wordt verwezen naar de [Tabel Deelnemingen](#) (PDF pag. 73).

Vorderingen op Vereniging HZPC

De onder deze categorie vermelde vordering heeft volledig betrekking op de Vereniging HZPC ten behoeve van verstrekte leningen aan telers voor aankoop certificaten van Vereniging HZPC. De rente bedraagt 1%. De looptijd van de lening bedraagt 5 jaar.

Overige effecten

De post overige effecten betreft effecten die bestemd zijn om duurzaam te worden aangehouden. De marktwaarde van de verschillende categorieën overige effecten benadert de boekwaarde ad EUR 25.000.

Latente belastingvordering

De post latente belastingvorderingen betreft verrekenbare tijdelijke verschillen, onder meer materiële vaste activa. Van deze vorderingen is een beperkt bedrag naar verwachting verrekenbaar binnen 1 jaar. De voorwaartse verliescompensatie en verrekenbare tijdelijke verschillen die niet tot waardering zijn gebracht betreft EUR 540.000.

Overige vorderingen

De post overige vorderingen betreft verstrekte leningen aan personeel voor een bedrag van EUR 20.000 (2018/2019 EUR 30.000) met een gemiddelde looptijd van 5 jaar en een rentepercentage van 4%. Tevens omvat deze post een rentecap om het renterisico over de werkkapitaal financiering tot EUR 15 miljoen af te dekken. De cap kent een looptijd van 10 jaar en een caprente van 2%.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

4. Voorraden

	30-jun-20	30-jun-19
Emballage	907	1.120
Gereed product	1.226	892
	2.133	2.012

De voorraad gereed product betreft zelf ontwikkelde miniknollen.

Er is op balansdatum een voorziening getroffen op de voorraden van EUR 169.000 (2018/2019: nihil).

VORDERINGEN

5. Handelsdebiteuren

	30-jun-20	30-jun-19
Geamortiseerde kostprijs van uitstaande vorderingen	56.836	52.334
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-2.728	-11.241
	54.108	41.093

In de vordering op handelsdebiteuren is geen bedrag begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar, die niet zijn voorzien.

6. Vorderingen op deelnemingen

Deze vorderingen hebben betrekking op vorderingen op deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. De looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar en niet rentedragend.

7. Belastingen, premies en sociale verzekeringen

	30-jun-20	30-jun-19
Omzetbelasting	8.310	6.674
Loonheffing en sociale verzekeringen	28	0
Vennootschapsbelasting	962	96
Overige belastingen en premies	121	18
	9.421	6.788

8. Overige vorderingen en overlopende activa

8. Overige vorderingen en overlopende activa	30-jun-20	30-jun-19
Pensioenpremies	92	228
Te vorderen licenties	6.229	4.683
Vooruitbetaalde bedragen	1.584	1.566
Nog te factureren omzet	1.751	0
Premie ziektekosten verzekering	272	257
Subsidies	2.059	2.053
Vorderingen op telers	1.920	3.100
Overige bedragen	1.404	1.195
	15.311	13.082

In de overige vorderingen zijn geen bedragen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar opgenomen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

9. Liquide middelen

	30-jun-20	30-jun-19
Kas	5	9
Rekening-courant bank	33.212	30.394
	33.217	30.403

Bij de bank staat een bedrag van EUR 2.679.000 uit welke niet opeisbaar is.

10. Groepsvermogen

Voor een toelichting op het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening. In het groepsvermogen is het aandeel derden nihil.

11. Voorzieningen

Pensioenen

Onder de pensioenen zijn opgenomen de verplichtingen uit hoofde van pensioenreglementen en vergelijkbare verplichtingen.

De samenstelling en het verloop van de pensioenen in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Totaal 2019/2020	Totaal 2018/2019
Stand 1 juli	164	149
Dotatie	19	25
Onttrekking	-6	-10
Stand per 30 juni	177	164

Het gehele bedrag van de pensioenvoorziening is langlopend. De pensioenvoorziening heeft betrekking op medewerkers in het buitenland. Zij hebben pensioenregelingen die niet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert. Voor deze buitenlandse regelingen wordt een beste schatting gemaakt van de per balansdatum bestaande pensioenverplichting.

Overige voorzieningen

De samenstelling en het verloop van de overige voorzieningen in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Totaal 2019/2020	Totaal 2018/2019
Stand 1 juli	423	402
Dotatie	77	22
Onttrekking	-81	-1
Stand 30 juni	419	423

De overige voorziening betreft de jubileavoorziening welke is berekend, gebruikmakend van een disconteringsvoet van 4%, en rekening houdend met het verwachte personeelsverloop. Van het bedrag is EUR 66.000 kortlopend.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Kortlopende schulden

12. Schulden en kredietinstellingen

Kredietfaciliteit

De onderneming beschikt over een kredietfaciliteit bij ING Bank N.V. en Deutsche Bank A.G. ING Bank N.V. waarbij de banken zich ieder pro rata hebben gecommiteerd. De stand van de kredietfaciliteit in rekening-courant bij ING Bank N.V. bedraagt per 30 juni 2020 EUR 5,0 miljoen en de rente Euribor plus 1,10%. Deutsche Bank A.G. heeft tevens een rekening-courantkrediet verstrekt. De stand van de kredietfaciliteit in rekening-courant bij Deutsche Bank A.G. bedraagt per 30 juni 2020 EUR 5,0 miljoen en de rente Euribor plus 1,10%.

Tezamen hebben de ING Bank N.V. en de Deutsche Bank A.G. per 30 juni 2020 EUR 30 miljoen verstrekt, tegen een rente van Euribor plus 1,10%.

Ten aanzien van de kredietfaciliteit bij de ING B.V. zijn de volgende zakelijke zekerheden gesteld in de vorm van:

- Stamverpanding boekvorderingen (eerste pandrecht) van: IPR B.V., HZPC Research B.V., HZPC Holding B.V., HZPC Holland B.V., HZPC SBDA B.V., HZPC SBA Europe B.V., ZOS B.V. en STET Holland B.V.

Convenanten

Aan de kredietfaciliteit zijn de volgende convenanten verbonden:

- Solvabiliteitsratio
- Activa Cover
- Omzet Cover
- EBITDA Cover
- Minimale EBITDA van 8 miljoen

De onderneming is met haar banken de volgende convenanten overeengekomen:

	Solvabiliteits- ratio	Activa Cover	Omzet Cover	EBITDA Cover
Gedurende de looptijd	> 35%	> 70%	> 70%	> 70%
30-jun-2020	> 35%	> 70%	> 70%	> 70%

De solvabiliteitsratio is als volgt gedefinieerd: Gecorrigeerd vermogen/gecorrigeerd balanstotaal.

De activa cover is als volgt gedefinieerd: Activa van geselecteerde ondernemingen/geconsolideerde activa.

De omzet cover is als volgt gedefinieerd: Omzet van geselecteerde ondernemingen/geconsolideerde omzet.

De EBITDA cover is als volgt gedefinieerd: EBITDA van geselecteerde ondernemingen/geconsolideerde EBITDA.

Ultimo boekjaar wordt aan de convenanten voldaan.

13. Belastingen, premies en sociale verzekeringen

	30-jun-20	30-jun-19
Te betalen vennootschapsbelasting	305	1.048
Te betalen omzetbelasting	573	580
Loonheffing en sociale verzekeringen	974	610
	1.852	2.238

In de belastingen en premies en sociale verzekeringen zijn geen bedragen met een resterende looptijd opgenomen.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

14. Overige schulden en overlopende passiva

	30-jun-20	30-jun-19
Te betalen licenties	1.612	1.655
Te betalen lonen en salarissen	1.203	720
Pensioenpremies	504	354
Vakantiedagen en vakantiegeld	1.556	1.406
Vooruitontvangen bedragen	1.872	1.472
Product gerelateerde kosten	4.264	5.136
Telers	35	882
Overige bedragen	3.965	3.338
	15.011	14.963

In de overige schulden en overlopende passiva zijn geen bedragen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar opgenomen.

Financiële instrumenten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid, inclusief een stelsel van kredietlimieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

Kredietrisico

De onderneming loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat de onderneming loopt, bedraagt EUR 103 miljoen. De blootstelling aan kredietrisico van de onderneming wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met de demografische aspecten van het klantenbestand, waaronder het risico op wanbetaling in het land waarin de afnemers actief zijn, aangezien deze factoren, met name in de huidige verslechterende economische omstandigheden, van invloed zijn op het kredietrisico.

Door onrusten in het Midden-Oosten is het kredietrisico in deze regio hoog. De vorderingen op afnemers uit deze regio zijn grotendeels voorzien. De onderneming heeft de volgende maatregelen genomen om het kredietrisico te beperken:

- Regelmatig wordt er gebruikgemaakt van vrijwaringsmaatregelen zoals vooruitbetalingen, Letter of Credits en bankgaranties;
- Kredietlimieten worden gedurende het seizoen actief gevolgd.
- Nieuwe leveringen worden nauwelijks toegestaan tot alle schulden van het voorgaande seizoen zijn betaald.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de onderneming uit hoofde van in de balans opgenomen vorderingen en schulden, netto-investeringen in buitenlandse ondernemingen en toekomstige transacties valutarisico van met name Amerikaanse dollars/Britse ponden/Poolse zloty en Canadese dollars. Op 30 juni 2020 is de netto-valutapositie omgerekend naar EUR tegen de contante koers per balansdatum als volgt samengesteld:

x 1.000	Koers VV/€	ACTIVA Locale Valuta	ACTIVA in €	PASSIVA Locale Valuta	PASSIVA in €
USD	1,1242	5.994	5.332	-	-
GBP	0,9138	7.171	7.847	4.208	4.605
PLN	4,4564	22.274	4.998	14.980	3.362
CAD	1,5357	7.864	5.121	5.552	3.616
Totaal			23.298		11.583

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat er voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De onderneming loopt liquiditeitsrisico's ten aanzien van de rente over de kredietfaciliteit. Een rentecap is aangegaan ter dekking van het renterisico op de kredietfaciliteit. Er wordt voldaan aan de voorwaarden van hedge accounting, waardoor de hedgerelatie wordt verwerkt overeenkomstig de regels van kostprijs hedge accounting. Voor de gestelde zekerheden verwijzen we naar 'Kredietfaciliteit'.

Renterisico

De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden. Zowel over deze vorderingen en schulden zijn een variabel rentende renteafspraken overeengekomen, hierdoor loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Om het renterisico op de kredietfaciliteit te beperken is als mitigerende maatregel een rente cap overeenkomst afgesloten.

Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Dit betreffen:

- Verplichtingen uit hoofde van operationele leaseverplichtingen en huur voor een bedrag van EUR 1,6 miljoen. Van dit bedrag heeft EUR 0,7 miljoen een looptijd van korter dan 1 jaar. Het overige betreft een verplichting korter dan 5 jaar. De last voor huur en lease in het boekjaar 2019/2020 bedroeg EUR 0,6 miljoen.
- De onderneming is voor EUR 1,8 miljoen een verplichting aangegaan voor de nieuwbouw van een kantoor in Metslawier. In 2019-2020 is reeds EUR 0,8 miljoen gefactureerd en de resterende aangegane verplichting betreft nog EUR 1 miljoen.
- Tegen de onderneming en/of groepsmaatschappijen zijn diverse claims ingediend, onder andere tegen het ras Challenger, die door haar/hen worden betwist. Daarnaast heeft de onderneming een claim ingediend voor het onrechtmatig telen en verhandelen van HZPC-rassen. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt - mede op grond van ingewonnen juridisch advies - aangenomen dat deze geen nadelige of positieve invloed van betekenis zal hebben op de geconsolideerde positie.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.6 Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

15. Netto-omzet

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd naar belangrijke opbrengstcategorieën:

	2019/2020	2018/2019
Pootaardappelen	314.845	302.471
Licenties	25.090	21.767
Diensten	3.443	2.936
Consumptie-aardappelen	17.221	20.690
	360.599	347.864

De netto-omzet/procentuele verdeling over de afzetgebieden kan het volgende overzicht worden gegeven:

	2019/2020		2018/2019	
	€	%	€	%
Nederland	63.880	18	71.069	20
Overige E.U. landen	206.207	57	190.025	54
Overige Europese landen	18.556	5	16.346	5
Buiten Europa	110.047	31	105.102	30
Onderlinge leveringen	-38.091	-11	-34.678	-9
	360.599	100	347.864	100

16. Overige bedrijfsopbrengsten

Deze bestaan voornamelijk uit ontvangen subsidies en incidentele opbrengsten.

17. Personeelskosten

	2019/2020	2018/2019
Lonen en salarissen	21.521	20.187
Sociale lasten	4.002	3.568
Pensioenlasten	2.380	2.312
	27.903	26.067

Personeelsbestand

Bij HZPC Holding B.V. en haar dochterondernemingen waren gedurende het boekjaar gemiddeld 373 fte in dienst, waarvan 265 fte werkzaam in Nederland (vorig boekjaar 355 fte waarvan 259 fte werkzaam in Nederland). Op de balansdatum waren 383 fte in dienst.

Specificaties aantal fte's

	2019/2020	2018/2019
Directie, administratie en IT	84	82
Commercie en communicatie	80	86
Inkoop en logistieke planning	106	88
Opslag, sorteren en transport	24	21
Research	79	78
	373	355

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

18. Overige bedrijfskosten

	2019/2020	2018/2019
Verkoopkosten	1.824	3.608
Kantoorkosten	4.049	3.224
Personeelsgerelateerde kosten	4.986	4.725
Reparatie en onderhoud	1.947	1.759
Overige kosten	7.877	4.987
	20.683	18.303

19. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	2019/2020	2018/2019
Debiteuren	42	82
Rekening courant bank	89	1.773
Overige	230	107
	361	1.962

20. Rentelasten en soortgelijke kosten

	2019/2020	2018/2019
Disconto	-35	-50
Rekening courant bank	-235	-2.042
Overige	-470	-50
	-740	-2.142

21. Vennootschapbelasting

	2019/2020	2018/2019
Normale druk op NL basis	25,0%	25,0%
Effect buitenland	26,7%	-1,3%
Niet aftrekbare bedragen	3,8%	1,0%
Mutatie tijdelijke verschillen	2,1%	0,0%
Innovatiebox	0,0%	-2,9%
Activering van voorheen niet compensabele fiscale verliezen	0,0%	0,0%
Overig	2,0%	3,5%
Effectieve druk	59,6%	25,3%

De onderneming vormt samen met HZPC Holland B.V., STET Holland B.V., HZPC Belgium B.V., ZOS B.V., ZOS WEHE B.V., HZPC SBDA B.V., HZPC SBA Europe B.V., HZPC Research B.V., IPR B.V. en Solentum B.V. een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting is in elk van de vennootschappen opgenomen voor dat deel dat de desbetreffende vennootschap tegen nominaal tarief verschuldigd zou zijn, geen rekening houdend met voor de vennootschap geldende fiscale faciliteiten.

De effectieve belastingdruk bedraagt 59,6 % (2018/2019: 25,3%). Voor de Nederlandse vennootschappen geldt dat de effectieve druk van 22,8 % door de permanente verschillen in de waarderingen. Voor de buitenlandse vennootschappen geldt een gemiddelde belastingdruk van 42,4 % (2018/2019: 21,6%), welke beïnvloed wordt door een correctie uit voorgegaande jaren, hogere normatieve belastingdruk in het buitenland en niet verrekenbare verliezen.

Overige toelichtingen

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke gronden.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Honoraria van de accountantsorganisatie

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

(in EUR x 1)

	2019/2020	2018/2019
Ten laste van het boekjaar:		
Controle van de jaarrekening Nederland (KPMG Accountants N.V.)	169.300	173.450
Controle van de jaarrekening buitenland (KPMG netwerk)	42.684	64.486
Advies diensten op fiscaal terrein (KPMG netwerk)	53.611	96.718
Andere niet controle diensten (KPMG netwerk)	0	63.788
Honoraria van de accountantsorganisatie	265.595	398.442

Bezoldigingen bestuurders en commissarissen

Hiervoor verwijzen wij naar de [toelichting op de enkelvoudige jaarrekening](#) (PDF pag. 104).

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voorgedaan na balansdatum.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.7 Enkelvoudige balans

Na bestemming van het resultaat

Activa

(x EUR 1.000)

	Toelichting	30-jun-20	30-jun-19
VASTE ACTIVA			
Immateriële vaste activa	22		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0	6.884	
		0	6.884
Materiële vaste activa	23		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	10.797	11.620	
Activa in uitvoering	2.144	120	
		12.941	11.740
Financiële vaste activa	24		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	56.067	49.936	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.965	1.664	
Andere deelnemingen	8	8	
Vorderingen op Vereniging HZPC	65	137	
Overige effecten	24	25	
Latente belastingvordering	1.844	1.593	
Overige vorderingen	305	346	
		61.278	53.709
TOTAAL VASTE ACTIVA		74.219	72.333
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen			
Groepsmaatschappijen	16.001	6.799	
Belastingen en premies	1.097	0	
Overige vorderingen en overlopende activa	25 123	0	
		17.221	6.799
Liquide middelen		6.589	5.664
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		23.810	12.463
ACTIVA		98.029	84.796

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Passiva

(x EUR 1.000)

	Toelichting	30-jun-20	30-jun-19
Eigen vermogen	26		
Gestort en opgevraagd kapitaal	15.675	15.675	
Agioreserve	1.433	1.433	
Andere wettelijke reserves	2.069	8.798	
Reserve omrekeningsverschillen	-1.179	-604	
Overige reserves	35.358	28.248	
		53.356	53.550
Voorzieningen	27	611	571
Kortlopende schulden			
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.074	2.617	
Schulden aan leveranciers	869	0	
Schulden aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	264	300	
Te betalen dividend	784	6.074	
Schulden aan kredietinstellingen	40.004	19.896	
Belastingen en premies	28 36	864	
Overige schulden en overlopende passiva	29 1.031	924	
		44.062	30.675
PASSIVA		98.029	84.796

KPMG Audit
 Document waarop ons rapport
 1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
 (mede) betrekking heeft.
 KPMG Accountants N.V.

11.8 Enkelvoudige winst- en verliesrekening

(x EUR 1.000)

	Toelichting	2019/2020	2018/2019
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen	30	11.068	12.013
Overig resultaat na belastingen	31	-9.903	-2.660
Nettoresultaat		1.165	9.353

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.9 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2019/2020 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en-verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Voorziening deelnemingen

De voorziening is gevormd voor het bedrag van de te verwachten betalingen voor rekening van de vennootschap ten behoeve van deelnemingen.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

11.10 Toelichting op de enkelvoudige balans

22. Immateriële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de immateriële vaste activa in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Kosten van onderzoek en ontwikkeling	Totaal 2019/2020
Aanschafwaarde	7.688	7.688
Cumulatieve afschrijving	-804	-804
Boekwaarde per 1 juli	6.884	6.884
Investerings	1.995	1.995
Waardevermindering	-8.879	-8.879
Mutaties 2019/2020	-6.884	-6.884
Aanschafwaarde	9.683	9.683
Cumulatieve afschrijving	-9.683	-9.683
Boekwaarde per 30 juni	0	0

23. Materiële vaste activa

De samenstelling en het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Activa in uitvoering	Totaal 2019/2020
Aanschafwaarde	25.236	120	25.356
Cumulatieve afschrijving	-13.616	0	-13.616
Boekwaarde per 1 juli	11.620	120	11.740
Investerings	5	2.024	2.029
Afschrijvingen	-828	0	-828
Saldo	-823	2.024	1201
Aanschafwaarde	25.241	2.144	27.385
Cumulatieve afschrijving	-14.444	0	-14.444
Boekwaarde per 30 juni	10.797	2.144	12.941

24. Financiële vaste activa

Het verloop van de posten onder de financiële vaste activa is als volgt:

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op Vereniging HZPC	Latente belasting- vordering	Overige effecten	Overige vorderingen	Totaal 2019/2020
Boekwaarde per 1 juli	49.936	1.664	8	137	1.593	25	346	53.709
Investerings/toename	0	1.301	0	0	251	0	0	1.552
Resultaat deelnemingen	11.068	0	0	0	0	0	0	11.068
Valutaverschillen	-575	0	0	0	0	0	0	-575
Afschrijvingen/aflossingen	460	0	0	-72	0	-1	-41	346
Dividend	-4.850	0	0	0	0	0	0	-4.850
Voorziening deelnemingen	28	0	0	0	0	0	0	28
Boekwaarde per 30 juni	56.067	2.965	8	65	1.844	24	305	61.278

De aflossingen/afschrijvingen op deelnemingen in groepsmaatschappijen betreft de mutatie in verband met de afwaardering van de vorderingen op deelnemingen met een negatieve boekwaarde.

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De vorderingen op groepsmaatschappijen hebben een looptijd variërend tussen de 3 en 8 jaar. Over de vordering wordt rente in rekening gebracht, deze varieert van 1% tot 2,5%.

25. Overige vorderingen en overlopende activa

	30-jun-20	30-jun-19
Te vorderen subsidie	19	0
Vooruitbetaalde bedragen	104	0
Stand per 30 juni	123	0

26. Eigen vermogen

Het verloop van de posten in het eigen vermogen is als volgt:

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio- reserve	Andere wettelijke reserves	Reserve omrekenings- verschillen	Overige reserve	Totaal 2019/2020
Stand per 1 juli	15.675	1.433	8.798	-604	28.248	53.550
Mutaties in het boekjaar 2019/2020						
Dividend	0	0	0	0	-784	-784
Resultaat van het boekjaar	0	0	0	0	1.165	1.165
Valutaverschillen	0	0	0	-575	0	-575
Overige mutaties	0	0	-6.729	0	6.729	0
Stand per 30 juni	15.675	1.433	2.069	-1.179	35.358	53.356

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de onderneming bedraagt EUR 50.000.000 (2018/2019 EUR 50.000.000) en is verdeeld in 2.500.000 aandelen van EUR 20 elk waarvan 783.725 gewone aandelen geplaatst zijn. Het gestort en opgevraagd kapitaal dat is gestort bedraagt EUR 15.674.500 (ultimo 2018/2019 EUR 15.674.500).

Agioreserve

Het agio omvat de opbrengsten uit de uitgifte van aandelen voor zover deze hoger zijn dan het nominale bedrag van de aandelen (opbrengsten boven pari).

Andere wettelijke reserves

De post andere wettelijke reserves bestaat uit een wettelijke reserve deelnemingen en de wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten. De wettelijke reserve deelnemingen heeft betrekking op deelnemingen die volgens de vermogensmutatiemethode zijn gewaardeerd. De reserve betreft het verschil tussen de op basis van de grondslagen van de moedermaatschappij berekende ingehouden winst en rechtstreekse vermogensmutaties van de deelnemingen enerzijds, en het deel daarvan dat de moedermaatschappij zou kunnen laten uitkeren anderzijds. Bij dit laatste is rekening gehouden met mogelijk niet-uitkeerbare winsten door deelnemingen die B.V.'s zijn in verband met door de besturen van de B.V.'s uit te voeren uitkeringstests. De wettelijke reserve inzake ontwikkelingskosten betreft de gevormde reserve voor het niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten. De wettelijke reserves worden op individuele basis bepaald.

De mutatie ziet met name op de bijzondere afwaardering van het immateriële vaste actief.

Reserve omrekeningverschillen

In deze wettelijke reserve worden valutaverschillen verantwoord die het gevolg zijn van de omrekening van functionele valuta van bedrijfsuitoefeningen in het buitenland naar presentatievaluta van de moedermaatschappij. Bij verkoop van een deelneming worden de op deze deelneming betrekking hebbende cumulatieve valutaverschillen overgeboekt naar de overige reserves.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Overige reserves

De Algemene Vergadering wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2019/2020 als volgt te bestemmen: een bedrag van EUR 381.000 toe te voegen aan de overige reserves en het resterende bedrag van EUR 784.000 als dividend uit te keren.

De mutatie ten bedrage van EUR 6.729.000 betreft de dotatie vanuit de wettelijke reserve.

Voorstel tot resultaatbestemming

De Algemene Vergadering wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2019/2020 als volgt te bestemmen: een bedrag van EUR 381.000 toe te voegen aan de overige reserves en het resterende bedrag van EUR 784.000 als dividend uit te keren. Per aandeel is er EUR 1,00 beschikbaar. Dit voorstel is in de balans verwerkt onder de kortlopende schulden.

27. Voorzieningen

Voorziening deelnemingen

De samenstelling en het verloop van de voorziening in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Totaal 2019/2020	Totaal 2018/2019
Stand 1 juli	554	1.495
Dotatie	582	0
Onttrekking	-554	-941
Stand per 30 juni	582	554

De voorziening heeft betrekking op de deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde.

Overige voorzieningen

De samenstelling en het verloop van de overige voorzieningen in het boekjaar 2019/2020 blijken uit het volgende overzicht:

	Totaal 2019/2020	Totaal 2018/2019
Stand 1 juli	17	16
Dotatie	12	1
Stand per 30 juni	29	17

De overige voorziening betreft de jubileavoorziening welke is berekend, gebruikmakend van een disconteringsvoet van 4%, en rekening houdend met het verwachte personeelsverloop.

28. Belastingen en premies

	30-jun-20	30-jun-19
Vennootschapsbelasting	0	829
Loonheffing en sociale verzekeringen	36	35
	36	864

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

29. Overige schulden en overlopende activa

	30-jun-20	30-jun-19
Te betalen lonen en salarissen	593	498
Schulden inzake pensioenen	13	18
Nog te ontvangen facturen	279	196
Voorziening rechtszaken	0	67
Overige bedragen	146	145
	1.031	924

30. Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen

Dit betreft het aandeel van de onderneming in de resultaten van haar deelnemingen, waarvan een bedrag van EUR 11.215.000 (2018/2019: EUR 12.740.000) groepsmaatschappijen betreft. Het overige deel betreft resultaat in minderheidsbelangen ten bedrage van EUR 147.000 negatief (2018/2019: Euro 727.000).

31. Overig resultaat na belastingen

Het overig resultaat na belastingen betreft de reguliere kosten voor het voeren van holdingsactiviteiten. De kosten betreffen personeelskosten, overige bedrijfskosten waaronder juridische kosten, afschrijvingen, bijzondere waardeverminderingen en rentebaten en -lasten. Overboekjaar 2019/2020 heeft er een bijzondere waardevermindering van Euro 8.879.000 plaatsgevonden op het ontwikkelde ERP systeem.

Lonen en salarissen

	2019/2020	2018/2019
Brutolonen personeel	1.060	1.054
Sociale werkgeverslasten personeel	40	40
Pensioenpremie personeel	62	81
	1.162	1.175

Specificaties aantal FTE's

	2019/2020	2018/2019
Directie en administratie	4	4

Bij HZPC Holding B.V. waren gedurende het boekjaar gemiddeld 4 fte in dienst en alle werkzaam in Nederland (vorig boekjaar 4 fte).

Overige toelichtingen

Financiële instrumenten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid, inclusief een stelsel van kredietlimieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

Kredietrisico

De onderneming loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, overige vorderingen en liquide middelen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat er voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Renterisico

De onderneming loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden. Zowel over deze vorderingen en schulden zijn variabele rentende renteafspraken overeengekomen, hierdoor loopt de onderneming risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Om het renterisico op de kredietfaciliteit te beperken is als mitigerende maatregel een rente cap overeenkomst afgesloten.

Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

- De onderneming heeft verplichtingen van operationele leaseverplichtingen en huur voor een bedrag van EUR 37.000. Van dit bedrag heeft EUR 26.000 een looptijd van korter dan 1 jaar. Het overige betreft een verplichting korter dan 5 jaar. De last voor huur en lease in het boekjaar 2019/2020 bedroeg EUR 63.000.
- De onderneming is voor EUR 1,8 miljoen een verplichting aangegaan voor de nieuwbouw in Metslawier. In 2019-2020 is reeds EUR 0,8 miljoen gefactureerd en de resterende aangegane verplichting bedraagt ultimo boekjaar EUR 1 miljoen.

Fiscale eenheid

De onderneming vormt tezamen met haar binnenlandse dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de heffing van vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaardvoorwaarden aansprakelijk voor te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken vennootschappen. De fiscale eenheid wijkt niet af van de fiscale eenheid in de geconsolideerde jaarrekening.

Bezoldiging Directie en Raad van Commissarissen

De opgave inzake de bezoldiging van directie is achterwege gelaten met een beroep op artikel 2:383 lid 1 BW, laatste volzin. De bezoldiging van de commissarissen bedraagt EUR 98.000 (2018/2019: EUR 86.000).

Joure, 1 oktober 2020

De directie:

G.F.J. Backx (CEO), statutair bestuurder

H. Verveld (CCO)

J.L. van Vilsteren (CFO)

De raad van commissarissen:

M.J. Ubbens, voorzitter

C.J. Biemond

I. Frovola

M. Kester

M. Hommes-Gesink

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Overige gegevens

KPMG Audit
Document waarin ons rapport
1889425200000174000001.1.1
1 oktober 2020
(meer) betrekking heeft
KPMG Accountants N.V.

12.1 Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Op grond van artikel 27 van de statuten van HZPC Holding B.V. kan de vennootschappelijke winst jaarlijks een door het bestuur met goedkeuring van de Raad van Commissarissen te bepalen percentage worden gereserveerd, terwijl daarop voorts in aftrek worden gebracht de niet gedelgde verliessaldi van de voorgaande jaren, alsmede de belastingen welke ten laste van de winst geheven zijn of geheven zullen worden, zo nodig door schatting vast te stellen. De aldus resterende winst staat ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en eventuele andere gerechtigden tot voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van HZPC Holding B.V.

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019/2020 van HZPC Holding B.V. (of hierna: de vennootschap) te Joure (hierna: de jaarrekening) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van HZPC Holding B.V. per 30 juni 2020 en van het resultaat over het boekjaar 2019/2020, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 juni 2020;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over het boekjaar 2019/2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van HZPC Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

De impact van de onzekerheden als gevolg van COVID-19 op onze controle

Zoals vermeld in het onderdeel 'Continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, wordt de vennootschap door COVID-19 geraakt hetgeen leidt tot bepaalde onzekerheden voor de toekomstige financiële positie en prestaties van de vennootschap. Onzekerheden in verband met de mogelijke effecten van COVID-19 zijn relevant voor het begrip van onze controle van de jaarrekening. In alle controles worden de redelijkheid van de door entiteiten gemaakte schattingen, de daarmee verband houdende toelichtingen en de geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling in financiële overzichten geëvalueerd en kritisch bevraagd. De geschiktheid van het hanteren van de continuïteitsveronderstelling hangt af van de beoordeling van de toekomstige economische omgeving en de toekomstige vooruitzichten en prestaties van de vennootschap.

De COVID-19 pandemie stelt de mensheid en de economie wereldwijd voor een ongekende uitdaging. De gevolgen hiervan zijn op de datum van deze controleverklaring onderhevig aan een belangrijke mate van onzekerheid. Wij hebben de situatie en de onzekerheden zoals beschreven in de eerdergenoemde toelichting geëvalueerd en beschouwen de toelichting als toereikend. Echter, een controle kan niet de onbekende factoren, of alle mogelijke toekomstige implicaties voor een entiteit voorspellen en dit is in het bijzonder het geval met COVID-19.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag;
- verslag van de Raad van Commissarissen;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter op leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 1 oktober 2020

KPMG Accountants N.V.

R.W. van Dijk RA

KPMG Audit
Document waarop ons rapport
1889429/20W00172849GRN d.d.
1 oktober 2020
(mede) betrekking heeft.
KPMG Accountants N.V.